

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 64146/08

III. a.

OBWIESZCZENIE.

W maju i czerwcu 1908 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

- Art. 696/08. Książeczka wkładek Kasy Oszcz. m. Krakowa l. 241242 na nazwisko „Zofia Dzierwa“, opiewająca na kwotę drobną.
- „ 889/08. Laska.
- „ 890/08. Blaszanek na lody.
- „ 892/08. Trzy ciężarki do ważenia.
- „ 902/08. Książeczka pocztowa Kasy oszczędn. Józefa Nycza na większą kwotę i zeszyt wypowiedzeń w kopercie.
- „ 903/860. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 904. 8 kluczyków na rzemyku.
- „ 905. Kaganiec druciany dla psa.
- „ 906. Sznurek fałszywych koralii.
- „ 907. Książka do modlenia się.
- „ 908. Książeczka doręczeń.
- „ 909. Gurt i derka z monogramem na konia.
- „ 910. Książeczka do modlenia się z napisem: „na pamiątkę ofiaruje Zygmunt Ziemiański.“
- „ 911. Torebka ręczna z chusteczką do nosa.
- „ 912/861. Torebka skórzana z chusteczką do nosa, rękawiczką i drobną kwotą.
- „ 913. Zegarek srebrny z łańcuszkiem damskim.
- „ 914. Łańcuszek srebrny damski, długi.
- „ 915. Bransoletka srebrna, łańcuszkowa.
- „ 916. Pakiet z farbą białą.
- „ 917/862. Pugilares z pierścionkiem złotym, kluczykiem wertheimowskim i drobną kwotą.
- „ 918/863. Skórkowy pugilares z drobną kwotą i markami.
- „ 919. Pakunek zawinięty w papier, zawierający franki.
- „ 920. Czarna wstążka.
- „ 921. Złoty pierścionek ślubny.
- „ 922/864. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 923. Torba ręczna z chusteczką do nosa i receptami.
- „ 924. Laska.
- „ 925. Zegarek srebrny, męski z dewizką.
- „ 926. Portfel z kartką zastawn Kasy Oszczędn. nr. 3660 na zegarek srebrny z boletami.
- „ 927/865. Pugilares z drobną kwotą, kluczyk i ołówek.

- Art. 928. Książka francuska i notatki.
- „ 929. 3 kluczyki, jeden złamany.
- „ 930/866. Portmonetka damska z drobną kwotą.
- „ 931/867. Torebka damska z pugilaresem i drobną kwotą oraz kluczykiem i chusteczką, znaczoną literami „E M“.
- „ 932. Kluczyki małe na kółku.
- „ 933. Para białych pantofli, 3 pary rękawiczek, kołnierzyk, wałek do włosów.
- „ 934/868. Torebka damska z drobną kwotą, chustką do nosa i biletem kolejowym z Kalwaryi do Krakowa.
- „ 874. Książeczka wkładkowa Pow. Kasy Oszczędn. na nazwisko Jana Szczerby.
- „ 936. Klucz z drewnianą tabliczką z napisem „Remise Trainreserve“.
- „ 937. Torebka skórzana z wzorami obrazów.
- „ 938. Okulary w nikłowej oprawie.
- „ 939. Książeczka legitymacyjna Abrahama Rosenbauma.
- „ 940. Parasolka.
- „ 941. Żakiet damski.
- „ 942. 21 sztuk weksli bez podpisów.
- „ 943. Peleryna męska.
- „ 944. Torba ręczna, kilka cytryn, szklanka, serwetka z literami A. I., 6 szklanek, 6 srebrnych łyżeczek M. R., 2 widelce, 3 noże, talerze etc.
- „ 945. Pierścionek złoty.
- „ 946. 3 sznurki fałszywych koralii.
- „ 947. Torba ręczna z chusteczką do nosa.
- „ 948. 2 kluczyki na kółku.
- „ 949. Pugilaresik z kluczykiem.
- „ 950. Czworogranna pudełko mosiężne
- „ 951. 2 klucze.
- „ 952. 3 kluczyki wertheimowskie.
- „ 869. 30 koron.
- „ 955. 6 paczek zapalek i 4 pudełka szwarcu.
- „ 959. Książeczka legitymacyjna Jana Pytla.
- „ 960. Orzełek austriacki.
- „ 961. Pugilares skórzany z notatkami z napisem Wolf Kawaler.
- „ 962. Notes i książeczka legitymacyjna Adama Leveckiego.
- „ 963. Klucz.
- „ 964/917. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 965. 5 kluczyków na kółku
- „ 966/918. Portmonetka z kilku halerzami.
- „ 967. Wisiorek.

- Art. 968/919. Pugilares z drobną kwotą, 2 pierścionki metalowe i t. d. oraz przepustka Józefa Kurczyka.
- „ 969. 7 kluczyków na kółku.
- „ 970. Klucz.
- „ 971. Miara niwelacyjna.
- „ 972. Książka.
- „ 973/920. Portmonetka z drobną kwotą, 2 srebrne kółczyki, recepty i kwit z fabryki Flussa.
- „ 974/921. Pugilares z pieniędzmi, mały kluczyk i guzik.
- „ 975 922. Pugilares z pieniędzmi i klucz.
- „ 976. Notatnik, blok.
- „ 977. Klucz.
- „ 978. Klucz wertheimowski.
- „ 979. Torebka, 2 kluczyki, lusterko i t. d.
- „ 980. Słownik
- „ 981. Kartka zastawnicza Kasy Oszczęd. nr. 6333.
- „ 882/923. Pugilares z pieniędzmi, ze spinką kościaną i guzikami.
- „ 983. Książeczka do nabożeństwa „Chwała Bogu“.
- „ 984. Srebrna broszka z fotografią mężczyzny i kobiety.
- „ 985. Tłumok i album, parę metrów materji granatowej, stanik damski, kilkanaście metrów materji różowej i białej.
- „ 986. Złoty kółczyk.
- „ 987. Waliza zamknięta na kluczyk.
- „ 988. Chusteczka półjedwabna na głowę
- „ 989. Plan umorzenia Kasy Oszczęd. na 200 kor. Józefa Drozdowskiego (nr. 1703).
- „ 990. Parasolka czarna.
- „ 991. Binokle.
- „ 992. Pugilares z niemiecką walutą.
- „ 993. Pierścionek ze szmaragdem.
- „ 994/924. Torebka, pugilares z pieniędzmi, agrałka złota, chusteczka do nosa i t. d. oraz bilet Zenobii Denar.
- „ 995. Parasol.
- „ 996. Zegarek srebrny damski jednokopertowy z łańcuszkiem.
- „ 997. Łańcuszek srebrny, damski, długi.
- „ 998. Świadectwo Antoniego Wierzbę.
- „ 999. Zegarek niklowy z metalowym łańcuszkiem.
- „ 1000. Książka do nabożeństwa.
- „ 1001. Iliada Homera
- „ 1002. Nóż i gwizdek.
- „ 1003. 3 pugilaresy.
- „ 1004. Kawałek niklowej dewizki.
- „ 1005. 2 klucze na sznurku.
- „ 1006. Parasolka.
- „ 1007. Książeczka legitymacyjna Kasy chorych l. 21566 Karoliny Nejder.
- „ 1008/925. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 1009. Paczka z cukierkami i ciastkami.
- „ 1010/926. Pugilaresik mały, damski z pieniędzmi.
- „ 1011. Pakiet z dwoma pudełkami, apteczkami.
- „ 1012/927. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 1013. Pęk drobnych kluczyków z 2 małymi kłódkami.
- „ 1014/928. Sakiewka druciana z drobną kwotą.
- „ 1015/929. Torebka skórzana, chustka do nosa i pugilares z drobną kwotą.
- „ 1016. Szarfa jedwabna, zielona.

- Art. 1017. Broszka złota z ametystem.
- „ 1018. Klucz wertheimowski.
- „ 1019. Książeczka do nabożeństwa p. t. „Jezus, Marya i Józef“.
- „ 1020. Kołnierz damski koronkowy.
- „ 1021/930. Pugilares z pieniędzmi.
- „ 1022. Kartka zastawnicza Banku pobożnego na sako z nazwiskiem Trzynickiej.
- „ 1023. 2 bilety kasowe tut. Banku galic. dla handlu i przemysłu po 100 koron.
- „ 1024/931. Torebka damska z większą kwotą i kluczykiem.
- „ 1025. Cwikier w złotej oprawie
- „ 1026. Zegarek srebrny.
- „ 1027. Bransoletka metalowa.

B) Pozostawione u znalazców :

1. Cztery portrety olejne, na jednym z nich napis: Walerj Rzewuski, Kraków, Wesoła 27/B.
2. Pies legawy, żółty w kagańcu.
3. Barometr.
4. Torebka z większą kwotą i kluczykami.
5. Pugilares z monetą złotą.
6. Pies — mops.
7. Cygarniczka srebrna, cyzelowana złotem.
8. Pies, jamnik młody.
9. Pies biały, dalmatyniec, z marką nr. 904/07.
10. Obroża z psa z marką nr. 205/08 i 755/07.
11. Kółczyk złoty z perłą, wysadzany brylancikami.
12. Stary pugilares z pieniędzmi.
13. Pies duży, brunatny.
14. Pies czarny, nowofundlandzkiej rasy, z obrożą i kagańcem.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zechcieli zgłosić się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III a Magistratu (plac WW. Świętych l. 6. parter, na lewo) w godzinach urzędowych między 11. przed południem do 2. po południu — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie jednego roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie 3 lat zaś przejdą na wyłączną własność znalazców lub też sprzedane będą, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24. września 1908 r.

Prezydent miasta :
Dr. Leo w. r.

Mianowania urzędników i służby.

Prezydent miasta zgodnie z postanowieniem §§ 56. i 89. statutu gminnego zamianował:

1. **P. Jakóba Wachtla**, dotychczasowego dyetaryusza Magistratu, kancelistą Magistratu w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 koron, kwaterowem 576 K. prawem do 3 trzecieli po 200 kor., tudzież do wliczalnego do emerytury dodatku 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tym samym stopniu rangi, oraz z dodat-

kiem funkcyjnym 400 kor., płatnym do czasu posunięcia się do 4-go stopnia płacy w randze XI., względnie do czasu postąpienia wcześniejszego do wyższej rangi (Dekret z 25. sierpnia 1908 L. 360/08/prez.).

2 P. **Zdzisława Kozłowskiego**, dotychczas prowizorycznego praktykanta manipulacyjnego, bibliotekarzem miejskiego Biura statystycznego z płacą roczną 1200 koron, kwaterowem 384 koron, oraz prawem do 3 trzechleci po 150 koron, do dodatku osobistego w kwocie 50 kor. po 16 latach służby i 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret z 9. lipca 1908 L. 281/prez.).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (1. w kad. XV.) z dnia 4. czerwca 1908 r.

Uchwalono:

I. **Julianowi Romanowi**, sierocie po terecyance miejskiej ś. p. **Katarzynie Romanowej**, przyznaje się zaopatrzenie w drodze łaski w kwocie K 120 rocznie od dnia śmierci matki do 24. roku życia. (L. 104691/07/prez.).

II. **Annie Miętkowej**, wdowie po pomocniku m. straży pożarnej, przyznaje się zaopatrzenie w drodze łaski w kwocie K 240 rocznie od dnia śmierci jej męża. (L. 98598/07/prez.).

III. **Andrzejowi Jezierskiemu**, robotnikowi Zakładu czyszczenia miasta, przyznaje się zaopatrzenie w drodze łaski w kwocie K 300 rocznie od dnia uchwały Rady miejskiej. (L. 105414/07/prez.).

IV. **Janowi Łopacie**, pomocnikowi Zakładu czyszczenia miasta, przyznaje się w drodze łaski zaopatrzenie w kwocie K 600 rocznie od dnia uchwały Rady miejskiej. (L. 105413/07/prez.).

V. Poleca się Magistratowi, aby wygotował zasady, na jakich **dary z łaski** mają być przez Radę miejską udzielane tym, którzy nie opłacają wkładek emerytalnych. (L. 48440/08/prez.).

VI. Odmawia się prośbie **Anny Poledniakowej**, wdowy po sekretarzu Magistratu, o przyznanie jej wyższej pensji wdowiej. (L. 52/08/prez.).

Posiedzenie nadzwyczajne tajne (2. w kad. XV.) z dnia 23. czerwca 1908 r.

Radcy miejscy obecni na sali przystąpili do podpisania listy, załączonej do protokołu i stanowiącej jego część istotną.

Przewodniczący Prezydent dr. Leo, zagajając posiedzenie, odczytał §§ 42, 43 i 44 statutu miejskiego, traktujące o postępowaniu przy wyborze wiceprezydentów.

Następnie Przewodniczący skonstatował, że zebrał się dostateczny komplet, wymagany § 43. statutu, albowiem nie licząc przewodniczącego, obecnych jest 68 radców miejskich, którzy obecność swą własnoręcznym podpisem stwierdzili.

Nieobecność pp. r. m. dra Petelenza, dra Staniszewskiego i Wolnego uznała Rada miejska za usprawiedliwioną.

Po stwierdzeniu, że zachowano wszystkie formalności, statutem przepisane, udzielił Przewodniczący głosu r. m. drowi **Bandrowskiemu**.

Deklaracya r. m. dra Bandrowskiego.

1) Reforma wyborcza do Rady państwa wpłynęła i wpłynąć musiała także na rozwój pojęć o prawie wyborczem do autonomicznych reprezentacji. Klub demokratyczny uważa za pierwsze zadanie obecnej Rady przeprowadzić reformę statutu i ordynacji wyborczej do Rady miejskiej według tych samych zasad demokratycznych, które przez grupy, reprezentowane w tym klubie, zostały określone odnośnie do ordynacji sejmowej. Uważamy również za pewnik racjonalnej techniki wyborczej, zabezpieczającej czystość wyborów, za rzecz bardzo doniosłą. Dlatego też domagać się będziemy: zniesienia pełnomocnictw — ogłaszania list wyborczych drukiem równocześnie z rozpisaniem wyborów — wczesnego doręczania legitymacji wyborczych z wykluczeniem wszelkich pełnomocników — wydawania duplikatów legitymacyjnych za stwierdzeniem identyczności, jako też w dowolnej ilości urzędowych kart głosowania, oraz urzędowych kopert i t. d.

2) Reforma statutu musi zdążać także do zapewnienia większej skuteczności pracom Rady miejskiej, ku czemu niezawodnie przyczyni się powołanie do życia instytucji wydziału wykonawczego, który wraz z Prezydum ma dźwżyć egzekutywę Rady miasta Krakowa. — Niezależnie od tego, zdążając do zapewnienia odpowiedniej samodzielności i prawnych podstaw sekcjom i komisjom, odczuwamy konieczność ustalenia jak najrychlej regulaminów sekcyjnych i komisyjnych.

3) Wewnątrz swej organizacji powinna Rada miejska zapewniać stale grupom, reprezentowanym w jej łonie, proporcjonalne zastępstwo we wszelkich sekcjach, komisjach, w przyszłym wydziale wykonawczym Rady miejskiej, w zarządach zakładów miejskich, w Wielkim Wydziale Kasy oszczędności i t. d., tak, aby wszędzie opinia obywatelstwa krakowskiego znalazła pełny wyraz i wpływ.

Rada miejska powinna zdaniem naszym rozwinąć co rychlej szeroką akcyę organizacyjną w kierunku ekonomicznego podniesienia miasta z uwzględnieniem wszystkich warstw obywatelskich, a przedewszystkiem najuboższych. i dlatego Rada miejska nie powinna się wahać przed podjęciem inicjatywy w dziedzinie szerzej pomyślanej polityki socyalnej, powinna podjąć skuteczną walkę z drożyzną, starać się o reformę systemu podatkowego dla miast, o zniesienie akcyzy rządowej, powinna domagać się, aby kraj i państwo, które mają niemałe korzyści z podatku domowo-czynszowego i t. d., skłonić do inwestowania znaczniejszych funduszów w akcyi budowy tanich mieszkań, nie uchylając się od ofiar na ten cel ze swej strony. Wogóle powinna być podjęta śmiała inicjatywa dla zorganizowania walki przeciw znowom, wywołującym niebywałą drożyznę w mieście naszym.

Tym wszystkim zadaniom pragnie klub demokratyczny poświęcić szczególniejszą uwagę, a w ogólności popierać szczerze wszelkie dążenia Prezydum, mające na celu rzetelny rozwój miasta Krakowa. Dlatego domagać się musimy, aby wszystkie ważniejsze sprawy

były komunikowane przed wprowadzeniem ich na porządek dzienny Rady komisji parlamentarnej naszego klubu do rozważenia. Klub demokratyczny uznaje, iż w zarządzie naszego miasta zaznacza się od dłuższego czasu należyte zrozumienie postulatów demokratycznych, czemu też Prezydium dało niejednokrotnie wyraz, a ostatnim razem w programowym przemówieniu Prezydenta przy ukonstytuowaniu się nowej Rady. Mimo to stan obecny uważać musimy za stan przejściowy i dlatego, jakkolwiek zamierzamy z całą życzliwością popierać działalność Prezydium, postanowiliśmy zachować niezależność decyzji i krytyki w każdym poszczególnym wypadku, pragnąc w ten sposób zabezpieczyć wszechstronne rozpatrywanie spraw miejskich. Z tego też powodu klub demokratyczny postanowił nie delegować na teraz swego zastępcy do Prezydium, lecz oddać swe głosy dotychczasowym zasłużonym w zarządzie miasta wiceprezydentom.

Deklaracja r. m. Federowicza.

Następnie r. m. Federowicz odczytał następującą deklarację: Klub mieszczański demokratyczny, stwierdzając, iż w zasadniczych punktach programu działalności Rady miejskiej na najbliższą przyszłość istnieje zgodność zapatrywań obu klubów, w Radzie miejskiej reprezentowanych, upatruje w zgodnym postawieniu wspólnych kandydatów na godność wiceprezydentów miasta pomyslną zapowiedź zgodnego współdziałania obu organizacji demokratycznych przy prowadzeniu z rządu spraw miejskich.

Wybór I. Wiceprezydenta.

Przystąpiono do wyboru I. Wiceprezydenta.

Przewodniczący powołał na skrutatorów r. m. dra Gertlera i Schwarza.

Głosowanie odbyło się w ten sposób, że Sekretarz Rady odczytywał nazwiska radców miejskich w porządku alfabetycznym, a każdy z nich oddał kartkę do urny.

Rezultat głosowania, ogłoszony przez Przewodniczącego, był następujący:

Głosów oddano 68, z tego r. m. dr. Henryk Szarski otrzymał głosów 61, r. m. dr. Adolf Gross 1, białych kartek oddano 6.

Zatem I-ym wiceprezydentem wybrany został r. m. dr. Henryk Szarski.

Nowo wybrany I. wiceprez. r. m. dr. Henryk Szarski składa przysięgę urzędową do rąk Prezydenta miasta.

Po odebraniu przysięgi zabrał głos Prezydent dr. Leo i serdecznie nowo wybranemu złożył życzenia, poczem zaznaczył, że w przeciągu krótkiego dotąd urzędowania dra Szarskiego w Prezydium miał sposobność poznać zalety jego charakteru, umysłu i serca. W tych zaletach upatruje Prezydent gwarancję harmonijnego współdziałania na przyszłość, co jest warunkiem przy kierowaniu zarządkiem miasta. W wielkiej liczbie głosów, w jednomyślnym prawie wyborze, widzi Prezydent także łączność Wiceprezydenta z Radą miejską. Prezydent jest przekonany, że dr. Szarski będzie mu doradcą i podporą w działalności około zarządu miastem.

Mowa I. wiceprezydenta dra Henryka Szarskiego.

Gdy pół roku temu zaszczytiliście mię Panowie wyborem, powiedziałem, dziękując za ten wysoki dowód zaufania, że do przyjęcia tego ważnego obowiązku ośmieliła mię przedewszystkiem ta okoliczność, iż mandat mój miał trwać tylko parę miesięcy i że odnowiona Rada będzie miała sposobność wkrótce nim rozporządzić. Obecny mój wybór ponowny dodaje mi otuchy do dalszej pracy, gdyż widzę, że usiłowania moje, aby odpowiedzieć intencjom Rady, nie były płonnemi.

Powołuję się tedy na to, co przy pierwszym moim wyborze powiedziałem, a zarazem zaznaczam, że w czynnościach moich będę się kierował zupełną bezstronnością wobec wszystkich. Chociaż w naszej Radzie partyjnych rządów nie będzie, musi jednak wśród większości Rady panować zgoda intencji, a tę zgodność wobec pokrewnych programów obu klubów pozwalam sobie ze strony Prezydium stwierdzić, a zarazem złożyć szan. panom głęboko odczute podziękowanie za zaszczytny wybór, który sobie wysoko cenię.

Wybór II. Wiceprezydenta.

Przewodniczący zarządza wybór II-go Wiceprezydenta i zaprasza do skrutynium ponownie r. m. dra Gertlera i Schwarza.

Głosowanie odbyło się w sposób wyżej opisany.

Rezultat głosowania, ogłoszony przez Przewodniczącego, był następujący:

Głosujących 68, r. m. Józef Sare otrzymał głosów 61, r. m. dr. Adolf Gross 1, białych kartek oddano 6.

Zatem II. wiceprezydentem wybrany został r. m. Józef Sare.

Nowo wybrany II. wiceprezydent Józef Sare składa przysięgę urzędową do rąk Prezydenta miasta.

Po odebraniu przysięgi Prezydent dr. Leo podziękował p. Saremu za trudy, poniesione podczas urzędowania w ubiegłym 3-leciu, w którym Wiceprezydent był prawdziwą pomocą dla Prezydium, i wyraził życzenia z powodu ponownego wyboru.

Mowa II. wiceprezydenta Sarego.

Prześwietna Rado! Zaszczyt, jakim mnie Panowie przed chwilą obdarzyliście, przyjmuję z wyrazami głębokiej wdzięczności. Wiem, co biorę i z jakich rąk biorę. Są potężniejsze ręce, są bogatsze dłonie, ale miłszej i bliższej duszy Polaka niema, jak dłoń obywatelskiej reprezentacji miasta, która choć nie jest biurokratyczną, ale jest duchową stolicą kraju, choć nie jest geograficznym i prawnopństwowym środkiem Polski, jest jej centrem ideowym, w którym się tęsknoty trzech zaborów zbiegają. I wiem, co biorę, że nie zaszczytu tylko, choć zaszczytu wiele, bo w nim znak zaufania panów, ale obowiązku pracy, obowiązek trudu i część tego obowiązku, który mam dzielić z całą prześwietną Radą, obowiązku wielkiego: duchowo i materialnie podnosić to miasto, które jest sercem Polski i skarbcem jej pamiątek.

Lat trzy temu brałem tę godność po raz pierwszy z rąk Panów. Dziś kiedy wasze zaufanie daje mi ją po raz wtóry, staję przed panami niezmienny w zapale i miłości do rodzinnego miasta, w umiłowaniu publicznej sprawy, choć nie ten sam staję. Dużo od tego czasu się zmieniło na politycznym horyzoncie, dużo w życiu miasta, kraju i państwa, więc nie dziw, że stronnictwo, z któ-

rego wyszedłem, w ślad tych horyzontów przesunęło wskazówkę na politycznym swym zegarze, a idąc za życiem i z życiem przyspieszyło tętno swych oddechów. — W tej sali, w tej świetnej Radzie, to przesunięcie miało ten skutek, że zbliżyliśmy się do drugiego potężnego stronnictwa. Nie mam tak bystrego wzroku, aby w politycznej optyce robić spostrzeżenia, zato mam tem czulszy instynkt i zmysł do zagadnień fachowych dla technicznej strony agend naszych i dla praktycznych zadań Rady i ten zmysł mi powiada, że dobrze tak jest, że lepiej będzie, im mniej politycznego rozprószenia, im mniej rozbieżności będzie w tem świetnym przedstawicielstwie naszego miasta.

Wiem, że interesy, temperamenty, dusze zniwelować się nie dają, że zupełna polityczna harmonia jest niedoścignionem pobożnym życzeniem, które się ziszcza w życiu, ale dla celów, które ja mam na oku i w myśli, które mnie są najbliższymi, dlatego, cobym nazwał polityką techniczną, ekonomiczną miasta, leży korektura istniejących różnic w tem, że wszystkim w tej sali zebranym bez względu na zapatrywania polityczne wspólną jest jedna myśl i jedno pragnienie, pragnienie wielkiego Krakowa, wielkiego nie tylko w pojęciu rozszerzonego, ale w pojęciu potężnego, szybkiego rozrostu i rozwoju. Tę myśl i o pragnienie biorąc na krzesło wiceprezydenta, wiem, że w sprawowaniu tej magistratury będę przedstawicielem wszystkich Panów, w tej świetnej Radzie zebranych.

O godzinie 6 $\frac{1}{2}$ wiecz. Prezydent zamyka posiedzenie tajne i otwiera jawne.

Posiedzenie tajne (3. w kad. XV.) z 23. czerwca 1908 r.

Uchwalono:

I. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Joannie Krahlównie**, obywatelce pruskiej, nowicyuszce Zgromadzenia P.P. Augustyanek, z uwolnieniem od opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 95849/07).

II. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Anieli Antoninie Cecylii 3 im. Mierzowskiej**, nowicyuszce Zgromadzenia P. P. Augustyanek, obywatelce pruskiej, z uwolnieniem od opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 95848/07)

III. Odmawia się prośbie zastępców **oficyałów egzekucyjnych** Magistratu o opłacanie za nich z funduszu Gminy podatku osobisto-dochodowego, wymierzonego im od poborów służbowych (L. 109.610/04).

Posiedzenie tajne (4. w kad. XV.) z dnia 2. lipca 1908 r.

Uchwalono:

I Rada miejska przyznaje na mocy § 49. statutu II. wiceprezydentowi **Józefowi Saremu** wyuagrodzenie w kwocie 5000 kor. za czynności urzędowe w ubiegłym roku 1907/08. (L. 313/08/prez.).

II. **Adama Groełego**, nadetatowego sekretarza Magistratu, mianuje się sekretarzem w VIII. klasie rangi z dotychczasowymi poborami. (L. 302/08/prez.).

III. **Teodora Kosińskiego**, nadetatowego sekretarza Magistratu, mianuje się sekretarzem w VIII. klasie rangi z dotychczasowymi poborami. (L. 303/08/prez.).

IV. Odnośnie do uchwały Rady miejskiej z dnia 23. czerwca 1908, którą utworzono pięć nadetatowych posad sekretarzy Magistratu w VIII. klasie rangi, Rada miejska mianuje wicesekretarzy Magistratu **dra Michała Raclawickiego, Edwarda Kubalskiego, Jana Grzybałę, dra Rudolfa Sikorskiego, Józefa Błotnickiego** nadetatowymi sekretarzami Magistratu w VIII. klasie rangi, z zastrzeżeniem, że, dopóki posady te będą obsadzone, dopóty obsadzać się nie będzie odpowiedniej liczby posad wicesekretarzy Magistratu w IX. klasie rangi, oraz że te nowo utworzone posady nadetatowe mają być w miarę opróżnienia się zniesione. (L. 303/08/prez.).

Posiedzenie tajne (5. w kad. XV.) z dnia 16. lipca 1908 r.

Uchwalono:

I. Rada miejska udziela prezenty na posadę nauczyciela religii **mojżeszowej**:

- w szkole 3-kl. wydz. żeńskiej im. ces. Elżbiety p. **Mojżeszowi Jakóbowi**;
- w szkole 3-kl. wydz. męskiej im. ces. Franciszka Józefa p. **Samuelowi Goldblattowi**;
- w szkole 3-kl. wydz. żeńskiej im. Kl. Tańskiej p. **Leonowi Selzerowi**. (L. 56.401/08/IV.).

II. **Jana Izydora 2 im. Patelskiego**, praktykanta manipulacyjnego Magistratu, uwalnia się od służby, przenosi w stały stan spoczynku z dniem 1. sierpnia 1908 r. i przyznaje się mu od tego czasu emeryturę w kwocie K 800 rocznie. (L. 346/08/prez.).

III. 1. **Janowi Paprzycy**, woźnemu Magistratu II. klasy, przeniesionemu przez Prezydenta miasta w stały stan spoczynku, przyznaje się emeryturę w kwocie K 950 rocznie od dnia 1. marca 1908 r.

2. Odmawia się prośbie wymienionego o uznanie kwaterowego w kwocie K 300 za wliczalne do emerytury. (L. 16.942/08/prez.).

IV. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **drowi Zygmunтови Radlińskiemu**, asystentowi kliniki chirurgicznej Uniwersyt. Jagiel., obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 50, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 50.478.08/V.).

V. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Ewie Nałęcz Parczewskiej**, dyetaryuszce przy c. k. Dyrekcji okręgu skarbowego w Krakowie, obywatelce pruskiej, bez opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 20.465/08/V.).

VI. Sierotom po ś p. **Janie Wasilewskim**, pachołku m., i ś p. **Maryi Wasilewskiej** przyznaje się pensję sierocińską w kwocie K 200 rocznie od dnia 27. sierpnia 1907 aż do ukończenia 24. roku życia, względnie uzyskania wcześniejszego zaopatrzenia po myśli § 24. statutu emerytalnego, a w szczególności:

1. Kwotę K 200 rocznie dla Heleny, Stanisława i Zygmunta Wasilewskich do dnia 3. lutego 1908 r.

2. Kwotę K 200 rocznie dla Stanisława i Zygmunta Wasilewskich od 3. lutego 1908 do 24. kwietnia 1910 r.

3. Kwotę K 200 rocznie dla Zygmunta Wasilewskiego od 24 kwietnia 1910 do 24 grudnia 1911 roku. (L. 105.348/07/przez.)

VII. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Emanuelowi Ignacemu Stefanowi 3 im. Swiejkowskiemu**, właścicielowi dóbr ziemskich, obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 500 pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 28.869/08/V.).

VIII. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Józefowi Michałowi Karolowi 3 im. Iwitsowi**, c. i k. nadporucznikowi rachunkowemu 20. p. p., obywatelowi węgierskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 100 pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 21.375/08/V.).

IX. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Jakobowi Lipskiemu**, słuchaczowi praw, obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 50, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 40.757/08/V.).

X. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Ajzykowi Lewartowowi**, obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 20 pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 110.629/07/V.).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (1. w kad. XV.) z dnia 4. czerwca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zastępstwie dr. Ta-deusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych 60.

Radcy miejscy: Ignacy Daszyński, Maurycy Dattner, Juliusz Epstein, dr. Julian Gertler, dr. Adolf Gross, dr. Ignacy Petelenz, dr. Józef Rosenblatt, dr. Walenty Staniszewski, Antoni hr. Wodzicki (9) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 20

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Powitanie nowej Rady. — Program na najbliższe trzechlecie.

Prezydent miasta dr. Leo, powitałszy członków świeżo zbierającej się Rady, zaznacza, że w myśl tradycji przedstawić chce pogląd na **działalność Rady w ubiegłej kadencji** i podać Radzie program na najbliższe trzechlecie. Mowca stwierdza przede wszystkim, że ustępująca Rada dobrze się zasłużyła miastu, przeprowadziła bowiem cały szereg spraw i przygotowała na przyszłość sporo materiału, którego wykończenie będzie zadaniem przyszłej Rady. Z ostatnich spraw najważniejszą jest:

1. **Rozszerzenie miasta czyli t. zw. „Wielki Kraków“.** Prace przygotowawcze, pertraktacje z Radami gminnymi, z Rządem i Wydziałem krajowym były dziełem starej Rady. Projekt „Wielkiego Krakowa“ będzie

wnet urzeczywistniony, albowiem wedle oświadczeń Wydziału krajowego przedłożenie odnośne pojawi się na najbliższej sesji sejmowej. Przez odroczenie sprawy w roku ubiegłym miasto nie straciło, albowiem Wydział krajowy pragnie obecnie przedłożyć z poprzednio wypracowanym projektem także projekt uregulowania stosunku miasta do obu sąsiednich powiatów, co w poprzednim przedłożeniu nie było uwzględnione.

2. **Gminną politykę gruntową** rozpoczęło miasto realnie, zakupując cały kompleks gruntów pofortyfikacyjnych. Obecnie jest Gmina właścicielką terenu, który wkrótce zdatnym będzie do zabudowania. Przesunięcie rejonu fortyfikacyjnego da miastu możliwość utworzenia nowej dzielnicy, co będzie już zadaniem nowej Rady.

3. **Z budowii**, wzniesionych przez ustępującą Radę, na pierwszym miejscu wymienia Mowca wybudowanie całego szeregu szkół, co tem silniej podkreślić należy, że znaczna część szkół miejskich w Krakowie miała niehygieniczne pomieszczenie i niepraktyczny rozkład. Na ten cel wydało miasto przeszło półtora miliona koron, wzniosło także gmach dla Akademii handlowej. Stosunki pod względem rozmieszczenia szkół znacznie się też w Krakowie poprawiły w ostatnim trzechleciu; nie zrobiono wszystkiego, ale co potrzebne jeszcze do uzupełnienia, to będzie zadaniem nowej Rady. Wspomniałszy

4. **o przebudowie starego teatru**, który się miastu dobrze rentuje, wskazał Mowca na starania Zarządu miejskiego w sprawie

5. **zabezpieczenia Krakowa od powodzi.** Otóż przede wszystkim sprawa budowy trzeciego mostu na Wiśle została pomyślnie załatwioną na schyłku kadencji radzieckiej. Roboty są rozdane, budowa się wnet rozpocznie. Tak samo regulacja Rudawy jest w toku; ukończoną być ma albo w ciągu bieżącego, albo najpóźniej przyszłego roku. Z tem łączy się sprawa przełożenia koryta Rudawy i częściowe jej zasypanie. Ta sprawa w ciągu roku przyszłego będzie z pewnością załatwioną. Gorzej ma się rzecz ze sprawą uregulowania Wisły i z przecięciem nowego koryta w Dębnikach. Spodziewać się jednak należy, że będzie ona wkrótce rozstrzygniętą. Po ukończeniu robót z Rudawą poczynione będą kroki, aby bezpośrednio potem rozpocząć roboty regulacyjne na Wiśle. Dalsza wreszcie sprawa, dotycząca ochrony miasta przed powodzią, docekała się pomyślnego załatwienia i tu ustępująca Rada niemałe położyła zasługi. Dotyczy to budowy kolektorów, kanalizacji Wisły oraz założenia bulwarów nadwiślańskich. Otóż konsens już wydany i w najbliższym czasie Ekspozytura budowy dróg wodnych przystąpi do ekspropriacji gruntów względnie budynków. Wskazawszy dalej na postanowioną

6. **budowę krajowego szpitala dla obłąkanych** kosztem kilku milionów w bezpośrednim z Krakowem sąsiedztwie, omówił Prezydent nadzwyczajnie pomyślny stan

7. **elektrowni i gazowni miejskiej.** Oba zakłady, o których sądzono, że będą sobie wzajemnie wytwarzały niepomyślną konkurencję, rozwijają się prawidłowo i równoległe obok siebie. Zapotrzebowanie gazu oraz prądu elektrycznego jest tak znaczne, że jako pierwsze zadanie nowej Rady wymienił należy sprawę budowy drugiej elektrowni i gazowni, względnie rozszerzenia dotychczasowych zakładów.

8. **Wykupno młynówki z Rudawy** przeprowadziła ustępująca Rada, a przez to stworzyła warunki uzdrowotnienia tych dzielnic miasta. Magistrat czyni techniczne

studya oraz zajmuje się sprawą usunięcia uprawnień prywatnych na młynówce. Wkrótce też będzie Radzie przedstawiony projekt zużytkowania wód młynówki dla celów publicznych.

9. W sprawie bruków i kanalizacji zbudowano w ostatnim trzyleciu 2 kolektory i rozpoczęto kanalizację śródmieścia.

10. Co do spraw finansowych miasta wskazał Mowca na uchwaloną przez Radę pożyczkę konwersyjno-inwestycyjną w kwocie 23 $\frac{1}{2}$ mil. koron; z czego $\frac{2}{3}$ przeznaczono na spłatę starych długów, a $\frac{1}{3}$ na wykonanie różnych projektów inwestycyjnych. Pożyczki dotąd nie zrealizowano, albowiem targ pieniężny uniemożliwił emisję pod korzystnymi warunkami. Spodziewać się należy, że nastąpi to w najbliższym czasie. Warunki i treść odnosnego projektu będą Radzie przedłożone. Ustawa o gwarancji Kraju dla obligacji pożyczkowych otrzymała dopiero przed tygodniem sankcję cesarską, a w przyszłym tygodniu znajdzie się w parlamencie przedłożenie o nadanie popularnego bezpieczeństwa obligacjom tej pożyczki.

11. Zamknięcia rachunkowe ostatnich lat świadczą, że równowaga budżetowa jest realną, nie fikcyjną. Od r. 1904 niema niedoboru. Ostatnie zamknięcie rachunkowe za r. 1907, już dokonane i znajdujące się obecnie w szczególności opracowaniu w miejskim urzędzie rachunkowym, wykazuje nadwyżkę 146.000 koron, z których 88.000 koron przypada na fundusz obrotowy, a 58.000 koron na przedsiębiorstwa miejskie. Na pierwszym miejscu dochodów budżetu na r. 1909 znajduje się skutek tego pozycya: „Reszta kasowa z r. 1907“, wynosząca 146.000 K. Dowodzi to, że, idąc na politykę inwestycyjną, Zarząd miejski liczy się z możliwością finansową i stara się o utrzymanie równowagi finansowej.

W dalszem przemówieniu przedstawił Prezydent program prac Rady na najbliższe trzylecie. Dominować będzie przede wszystkim

12. sprawa rozszerzenia miasta. Kwestya „Wielkiego Krakowa“ jest rzeczą tak wielkiej wagi, że dziś jeszcze nie zdajemy sobie należyte sprawy ze znaczenia i następstw tego faktu. Z miasta posiadającego 6 $\frac{1}{2}$ klm. kwadr. obszaru, stać się ma Kraków miastem o powierzchni około 40 klm. kwadrat. Stworzą się nowe warunki bytu i rozwoju dla mieszkańców, Kraków stanie się miastem, zbliżonym do normalnych stukilkudziesięciotysięcznych miejscowości. Wypracowany być musi plan regulacji przyłączonych dzielnic i to bardzo rychło, bo od tego zależy budowa ulic, placów, zakładów, parków publicznych i t. d. Zajmie Radę także

13. sprawa tramwajowa, wyobrazić sobie bowiem nawet nie można nowych dzielnic Krakowa bez dogodnych połączeń tramwajowych. Z rozszerzeniem linii tramwajowych łączy się ściśle wykupno tramwaju przez Gminę. Musi się dalej utworzyć

14. nową ustawę budowlaną; rzecz to nagła. Musi się rozwinąć

15. politykę gruntową i rzeczą nowej Rady będzie zająć się sprawą zakupu dalszych kompleksów gruntów naokoło miasta, aby w ten sposób oddziaływać prawidłowo na targ parcel budowlanych i na rozwój terytorjalny miasta w kierunku, który odpowiada dobrze zrozumianym interesom publicznym. Doświadczenie wielkiej liczby miast zagranicznych dowodzi, że nabywanie większych terenów gruntowych na rzecz Gminy przedstawia

obok społecznego także ważny interes finansowy, gdyż z rozwojem miasta podnosi się bardzo szybko wartość gruntów w najbliższej okolicy. Gmina oddziaływa zresztą na wzrost renty gruntowej przez inwestycje komunikacyjne, jak otwarcie ulic, budowę linii tramwajowych. W ten sposób wracają się jej te wydatki, jeżeli sama posiada znaczne tereny budowlane. Dalej zająć się musi nowa Rada

16. sprawą reformy statutu miejskiego, albowiem obecny nie odpowiada warunkom cywilizacyjnym i kulturalnym. Zmiana statutu będzie musiała być dokonana w duchu, odpowiadającym zasadom zdrowej demokracji, z dopuszczeniem ogółu mieszkańców do pracy publicznej, bez naruszenia jednak uprawnionych interesów jakichkolwiek grup, stanów i wyznań, bo to sprzeciwiałyby się zasadom polityki demokratycznej. Ekskluzywność musi być wykluczoną z programu, chodzi bowiem o konsolidację wszystkich sił narodowych, których zbytku nie mamy, wszelką więc wyłączość i nietolerancję z góry należy wyłączyć. W pierwszym rzędzie dokonana być musi

17. zmiana ordynacji wyborczej przez powołanie szerokiej mas ludności do współrzędów i reprezentacji w mieście, a nadto skuteczną być musi.

18. reforma administracji miejskiej w duchu nowoczesnym. Nietylko więc dokonać należy reorganizacji Magistratu, ale także powołać do życia stały Wydział miejski, któryby prowadził niektóre agendy w zastępstwie Rady, a tem samem usunął dzisiejszą ociążalność i zbytnią powolność w załatwianiu wielu spraw miejskich. Dokonana być musi dalej

19. reorganizacja służby sanitarnej. Wkrótce przystąpi Rada do nominacji fizyka, którego zadaniem będzie wespół z Komisją sanitarną zużytkować przygotowany już materiał i wypracować instrukcje i zasady organizacji służby zdrowia. Z tem połączoną będzie sprawa podwyższenia etatu miejskiej służby sanitarnej.

20. Wodociąg, elektrownia, gazownia, kanalizacja, bruki rozwijać się muszą i rozszerzać je należy w myśl zasad postępowej gospodarki i w miarę istotnej potrzeby. Co do wodociągu, to należy nam zawiązać ścisłe stosunki z pobratymczym miastem Podgórzem, które pragnie korzystać z wodociągu krakowskiego. Rzeczą rozpatrywaną już w Komisji, a jeżeli nie załatwiono jej zasadniczo, to w każdym razie zgodzono się, aby przy rozszerzeniu wodociągu przewidzieć także konsumpcję wody dla Podgórza. Może w ten sposób zawiążą się bliższe stosunki między Krakowem a Podgórzem, jako prognostyk dalszej polityki wspólnej. Prezydent podniósł dalej

21. sprawę hal i uporządkowania placów targowych, jako konieczność najbliższą, poczem zaznaczył, że

22. reforma względnie zniesienie akcyzy stanie dalej na porządku dziennym prac naszych. Zmodernizowanie akcyzy będzie zadaniem, do którego z całą energią dążyć należy.

23. Co do drożyzny artykułów żywności, opału i mieszkań, to akcyja Gminy powinna być intensywną, n. p. w dziedzinie budowy tanich mieszkań. Pamiętać jednak należy, że Gmina sama nie wiele tu zdziała i że musi się starać o pomoc państwa, jak również nawoływać społeczeństwo do asocjacji, celem skutecznej akcji przeciw wyzyskowi i drożyznie. Przy tej sposobności pragnie Prezydent sprostować pojawiające się w prasie i wśród publiczności głosy, jakoby Magistrat, jako władza polityczna, miał prawo regulowania i zatwierdzania

cen. O taryfie przymusowej dla rzeźników, piekarzy itd. niema mowy. Magistrat może tylko współdziałać radą, konkurencyą, pobudzaniem do asocjacji, zwiększoną kontrolą sanitarną i t. p. W końcu dotknął Prezydent sprawę

24. zabezpieczenia Krakowa od powodzi i dał wyraz przekonaniu, że Kraków nigdy nie zgodzi się na taki projekt, któryby nie rozwiązywał ubezpieczenia miasta od powodzi w dostatecznej mierze. Swoje przemówienie zakończył dr. Leo wyrażeniem nadziei, że zgodna praca, bez względu na przynależność partyjną, łączyć będzie członków nowej Rady, od tego bowiem zależy skuteczność pracy reprezentacji miejskiej. Prezydent spodziewa się, że Rada i nadal zaufaniem obdarzać będzie urzędujący obecnie Magistrat, którego imieniem przyrzeka, że wedle sił swoich pracować będzie dla dobra miasta.

Przyrzeczenie radzieckie.

Prezydent zaprosił nowo albo ponownie wybranych członków Rady, aby złożyli przyrzeczenie radzieckie. Naprzód złożył przyrzeczenie radzieckie prezydent dr. Leo w ręce wiceprezydenta dra Szarskiego, w ręce zaś Prezydenta złożyli przyrzeczenie następujący radcy miejscy: Dr. Ernest Bandrowski, Wandalin Beringer, Juda Birnbaum, dr. Adam Bobilewicz, Odon Bujwid, Szymon Dąbrowski, Klaudyusz Dębicki, dr. Stanisław Domański, Jan Federowicz, Jan Godzicki, dr. Bronisław Guńkiewicz, Jan Hałatkiewicz, Herman Heuman, Stefan Iglicki, Marcin Jarra, Józef Jawornicki, Jakób Judkiewicz, Edmund Klemensiewicz, dr. Ludwik Lustgarten, Zygmund Maywalt, Abraham Margulies, dr. Adolf Meisels, dr. Ludwik Merz, August Miedniak, dr. Stanisław Pareński, Jan Peroś, dr. Stanisław Ponikło, August Porębski, Joachim Ritterman, dr. Maryan Starzewski, Aleksander Sulikowski, dr. Henryk Szarski, Władysław Turski, dr. Władysław Wasung, Jan Wolny.

Krajowy Zjazd strażacki.

Prezydent odczytuje pismo kraj. Związku ochotniczych straży pożarnych we Lwowie z zaproszeniem Rady miejskiej na XIII. Zjazd krajowy strażacki, który odbędzie się w Krakowie w dniach 12. i 13. lipca r. b. Na wniosek Prezydym Rada przyznała na cele zjazdu subwencyę w kwocie 1000 koron, oraz uchwaliła kredyt dodatkowy 1000 koron w Dziale XIV. poz. 7. budżetu 1908 r. (L. 230/908/prez.).

Jubileusz 60-letnich rządów cesarza Franciszka Józefa I.

Na wniosek Prezydenta miasta Rada przyznała subwencyę w kwocie 1000 kor. na cele komitetu, urządzającego grupę polską w wiedeńskim pochodzie jubileuszowym. (L. 263/908/prez.).

Wybór Sekcyi i Komisji Rady miejskiej.

Przystąpiono do wyboru sekcyi oraz komisji, wybieranych z łona Rady miejskiej, według projektu, załączonego do niniejszego protokołu.*)

Projekt ten co do składu sekcyi i komisji przyjęła Rada z następującymi zmianami:

Do Komisji gazowo-elektrycznej wybrano dodatkowo r. m. Sulikowskiego i Suskiego.

Przy wniosku co do składu **Komisji sanitarnej** wywiązała się krótka dyskusya, w której przemawiali: r. m. dr. Domański i dr. Pareński za odroczeniem wyborów ze względu na konieczność porozumienia się co do powołania członków z poza Rady.

R. m. Nowak Stanisław przemawiał za powołaniem 2 pedagogów do Komisji, r. m. Bujwid zaś bronił proponowanego składu. Wobec tego Prezydent zarządził głosowanie kartkami, przeznaczając na skrutarów r. m. Nowaka Stanisława i dra Merza

Z wyniku głosowania okazało się, że na 52 głosujących otrzymali głosów: 1) dr. Domański 51, 2) dr. Lustgarten 51, 3) dr. Pareński 51, 4) Bujwid 50, 5) dr. Krongold 50, 6) dr. Nowak Julian 50, 7) dr. Biełański 50, 8) dr. Ponikło 49, 9) dr. Pilz 48, 10) dr. Łazarski 47, 11) dr. Browicz 40, 12) dr. Kostanecki 40, 13) dr. Krzyszkowski 14, 14) dr. Kwaśnicki 13, 15) dr. Lewkowicz 2, 16) dr. Ciechanowski 1, 17) dr. Droba 1, 18) dr. Dembowski 1, 19) dr. Wicherkiewicz 1.

Wybrano zatem pierwszych 12 czyli według wniosku.

Do Komisji dla przemysłów koncesyonowanych wybrano dodatkowo r. m. Suskiego.

Do Komisji statutowej wybrano dodatkowo r. m. Jarzę.

Ilość członków **Komisji dla gruntów pofortyfikacyjnych** powiększono z 11 na 14 i przyjęto skład Komisji według wniosku.

Do Komisji drogowo-kanalowej wybrano jako 11-go członka r. m. dra Domańskiego.

Do Komisji dla rozszerzenia granic miasta Krakowa jako 25-go r. m. dra Meiselsa.

Nadto wybrani zostali na członków **Komisji weryfikacyjnej** następujący r. m.: Beringer, dr. Bobilewicz, Datner, Federowicz, Hałatkiewicz, dr. Landau Ignacy, dr. Nowak Julian, Turski.

Regulacya ulic św. Tomasza i placu Szczepańskiego.

Radca budownictwa Świerzyński imieniem Sekcyi I. wnosi:

Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy św. Tomasza i połaci północnej placu Szczepańskiego według planu, wykonanego przez Budownictwo miejskie dnia 6. lutego 1908 r., z poprawką, wniesioną kolorem zielonym na tymże planie, według której linia regulacyjna zrówna się z obecnym frontem realności l. 5. placu Szczepańskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 81 051/07/B.).

Regulacya ulicy Krowoderskiej.

Radca budownictwa Świerzyński imieniem Sekcyi I. wnosi:

Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy Krowoderskiej na przestrzeni między ulicą Basztową i Słowiańską, według której ulica otrzyma szerokość 16 m. według planu, wykonanego przez Budownictwo miejskie dnia 22. lutego 1908 r.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 94 693/07/B.).

Budowa lewego wału nad Wisłą.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. wnosi: 1. Stosownie do § 3 c) ustawy z 11. czerwca 1907 Nr. 124 Dz. u. kr. Gmina miasta Krakowa przyczyni się do kosztów budowy lewego wału nad Wisłą od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy datkiem konkurencyjnym w ogólnej kwocie K 17.500, płatnym

*) Zobacz załącznik na końcu tego numeru!

w czterech równych ratach rocznych po K 4375, poczynawszy od 1909 r.

2. Poleca się Wydziałowi Obrachunkowemu m., aby poczynawszy od r. 1909 do r. 1912 włącznie wstawiał corocznie do budżetu w Dz. IV. kwotę K 4375, jako ratę datku konkurencyjnego gminy miasta Krakowa na koszt budowy powyższego wału.

3. Uprosić Wydział Krajowy, aby termin płatności pierwszej raty powyższego datku konkurencyjnego ustanowił na rok 1909.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 18416/08/I).

Budowa szkoły w Zakrzówku.

Wicesekretarz Grzybała imieniem Komisji dla rozszerzenia granic Krakowa i Sekcji II. wnosi:

1. Po myśli uchwały Rady m. z dnia 19. września 1907, zatwierdzającej ostateczne umowy z gminą Zakrzówkiem z Kapelanką z dnia 21. grudnia 1906 r. i z dnia 21. stycznia 1907 o przyłączenie tejże gminy do miasta Krakowa — przystąpi Magistat we własnym zarządzie bezzwłocznie do budowy jednopiętrowego budynku w gminie Zakrzówku z Kapelanką na gruncie, przez gminę tę już zakupionym, tudzież wedle planów, przez władzę dotyczącą zatwierdzonych, celem pomieszczenia w nim 4-klasowej szkoły mieszanej.

2. Na pokrycie kosztów powyższej budowy, obliczonej na 45.000 K, użyje Magistat kwoty K 21742 h 55, złożonej przez gminę Zakrzówek z Kapelanką do depozytu w Kasie m. Krakowa, resztę zaś kosztów budowy w kwocie K 23257 h 45 pokryje Magistat stosownie do umowy między gminą m. Krakowa a gminą Zakrzówkiem — powyżej w ustępie I-szym powołanej, zaliczkowo z funduszu obrotowego miejskiego do zwrotu z funduszu, uchwalisz się mającego przez Radę miejską na uporządkowanie gmin, objętych projektem przyłączenia.

3. Gmina Zakrzówek z Kapelanką wystawi po myśli umowy o przyłączenie jej do Krakowa, powyżej w ustępie 1-szym powołanej, prawomocną deklarację, iż w razie niedojścia do skutku umowy o przyłączenie obowiązują się zwrócić gminie miasta Krakowa kwotę K 23257 h 45, poprzednio w ustępie 2-gim bliżej określonej, wraz z przypadającymi od niej ustawowymi odsetkami, liczyć się mającymi od dnia oddania budynku szkolnego do użytku Gminy, w terminach, które osobną umową ustanowione zostaną.

Przyjęto z następującymi poprawkami:

1. r. m. dra Guńkiewicza, aby w ustępie 3) wniosku po słowach „umowy o przyłączenie“ dodać słowa „do końca roku 1911“.

2. r. m. dra Koya, aby w ustępie 3) wniosku skreślić ostatnie zdanie od słów „w terminach, które . . .“, a w zamian wstawić wyrazy: „w ciągu lat 10, licząc od 31. grudnia 1911 roku“. (L. 8706/08/prez.).

Nabycie gruntów pod nową ulicę w dzielnicy IV.

Wicesekretarz Grzybała imieniem Sekcji II. wnosi:

1. Rada miejska przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości uchwały Sekcji I., z dnia 25. lipca i 1. sierpnia 1906 r., imieniem Rady powzięte, co do nabycia gruntów pod nową ulicę w Dz. IV z realności p. Jana Brzozowskiego i p. Joanny Abramowiczowej.

2. Rada miejska zgadza się, aby cena kupna tych gruntów, jako też wszelkie z kupnem tem połączone koszty, razem kwoty K 20334 h 96 nie przenoszące, pokryte były z pożyczki konwersyjno-inwestycyjnej z r. 1904, a mianowicie z działu B. poz. 7. „uporządkowanie placów i ulic“.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 12.808/08/prez.).

Kredyty dodatkowe.

Radca budownictwa Świerzyński imieniem Sekcji I. i II. wnosi:

Na pokrycie rachunku Wasilkowskiej za naprawę chodników asfaltowych w Sukiennicach, wykonaną w roku 1907, przyznaje się kredyt dodatkowy do działu II. budżetu 1907 w kwocie K 1587 h 24.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 66532/07/B.).

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcji I. i II. wnosi:

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie K 289 h 55 dla działu I. 10 h. budżetu roku 1907 na portorya. Przyjęto bez rozpraw. (L. 98025/07).

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 7¹/₂ wiecz. i zarządza posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (2. w kad. XV.) z dnia 23. czerwca 1908 r.

Przewodniczący: Dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz

Kannenberga.

Radców miejskich obecnych 66.

Radcy miejscy: dr. Petelenz, dr. Staniszewski, Wolny (3) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6¹/₂ wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przyrzeczenie radzieckie.

Nowo wybrani r. m.: Daszyński, Epstein, dr. Gertler i dr. Gross złożyli w ręce Prezydenta miasta uroczyste przyrzeczenie sumiennego wypełniania obowiązków radzieckich.

Obiad na cześć ministra Gessmanna.

R. m. hr. Wodzicki podnosi, co wyczytał w dziennikach, że Gmina wydała obiad na cześć ministra Gessmanna. Tego rodzaju objawy uważa Mowca za wskazane i osobiście je pochwała, zadziwia go tylko, że to przyjęcie robi wrażenie, jakby tam nie było gospodarza w całości. Jeżeli Gmina wydaje przyjęcie, to w pierwszym rządzie powinna wezwać wszystkich radnych. Mowca zapytuje więc Prezydenta, dlaczego, jeżeli Gmina wydaje przyjęcie, nie są na nie w pierwszym rządzie radni wezwani i czy Prezydent nie uważa za stosowne, aby na przyszłość cała Rada miejska w tego rodzaju przyjęciach brała udział.

Prezydent miasta zaznacza, iż w tym względzie trzymał się dotychczas zwyczaju i ograniczał się do zapraszania tylko przewodniczących i zastępców sekcyi Rady miejskiej, oraz tych członków Rady, którzy są posłami do Rady państwa i Sejmu. Ograniczenie takie

jest wskazane również ze względu na budżet miejski. W każdym jednak razie Mowca chętnie zastosuje się do życzenia Rady miejskiej, jeżeli ona w tym kierunku życzenie objawi.

Sprawozdanie Prezydenta miasta.

Prezydent dr. Leo zaznacza, że z pobytu ministra Gessmanna i innych gości wiedeńskich odniósł wrażenie, że oni z prawdziwą życzliwością odnoszą się do potrzeb naszego miasta. Od prezesa Koła polskiego dra Głabińskiego otrzymał Prezydent depeşe, zawiadomieniem, że Komisya Izby poselskiej załatwiła już przedłożenie rządowe o nadanie popularnego ubezpieczenia dla pożyczki m. Krakowa. Również jest nadzieja, że przed feryami załatwioną będzie ustawa o uwolnieniu od podatku na lat 18 domów, które wzniesione będą na gruntach pofortyfikacyjnych. Z ust Wiceprezydenta kraj. Dyrekeyi skarbu dowiedział się Prezydent, że wnioski i sprawozdania kraj. Dyrekeyi skarbu w sprawie wydzierżawienia akcyzy gminie m. Krakowa na dalsze trzechlecie odeszły już do Wiednia.

W najbliższych dniach udaje się Prezydent do Wiednia z deputacją dla przyspieszenia wejścia tych spraw pod obrady Parlamentu. Również uda się Prezydent z dwoma radnymi do Ministerstwa skarbu, celem odnowienia z Rządem kontraktu dzierżawy akcyzy na dogodniejszych ewentualnie warunkach.

Zniesienie akcyzy. Podatek od wódki.

R. m. dr. Gross żąda wdrożenia akcyi ze strony zarządu miejskiego celem zupełnego zniesienia akcyzy rządowej w Krakowie, coby było kompensatą strat, jakie miasto poniesie przez podwyższenie podatku od wódki, i czyni w tym kierunku następujący wniosek:

„Rada miejska deleguje komisję, złożoną z Prezydenta m. i posłów, należących do Rady miejskiej, w celu poparcia we Wiedniu sprawy zniesienia akcyzy rządowej w Krakowie“.

R. m. Daszyński przychyła się do wniosku r. m. Grossa, żądając przyspieszenia akcyi w tym kierunku.

R. m. Miedniak przedstawia przykre położenie przemysłu gospodnio-szynkarskiego, spowodowane opłatami, unormowanymi w ustawie z 23. czerwca 1881 r. L. 62 Dz. p. p. Do pogorszenia tego położenia szynkarzy przyczyni się jeszcze podwyższenie podatku od wódki. Mowca podnosi konieczność podjęcia starań, aby Kraków na równi ze Lwowem otrzymał jakąś bonifikację za zwiększony podatek od wódki. Zaleca także podjęcie starań o zniesienie podatku szynkownianego t. zw. *Dunajewski-Steuer*, w którejto sprawie Tow. gospodnio-szynkarskie w kraju wysyłają deputację do Wiednia.

Przewodniczący poddaje pod głosowanie wniosek r. m. dra Grossa, interpretując go tak, że delegacja czynić ma w Wiedniu kroki przy pomocy prezydium Koła polskiego.

Następnie poddaje Prezydent pod głosowanie wniosek r. m. Miedniaka w tym kierunku, aby deputacja przy tej sposobności poruszyła w Kole polskiem sprawę przyznania bonifikacji wielkim miastom z powodu podniesienia podatku od wódki, oraz aby deputacja poparła żądanie Towarzystwa gospodnio-szynkarskiego o zniesienie podatku szynkarskiego.

Oba wnioski uchwalono.

Szpital św. Ludwika.

R. m. Nowak Stanisław zgłasza wniosek nagły, opiewający:

Z uwagi na to, że szpital św. Ludwika znajduje się w Krakowie i że w nim znajdują umieszczenie najbiedniejsze chore dzieci także mieszkańców Krakowa, nad którymi gmina nasza również troskliwą opiekę rozciągnąć powinna, ze względu dalej na to, że stosunki, panujące w tymże szpitalu pod wieloma najważniejszymi względami, jak infekcyja, odżywianie chorych, opieka i t. p., są wprost przerażające, co jest wielką krzywdą nie tylko dla biedniejszej ludności naszego miasta, ale i naszego narodu, Rada miejska uchwała:

„Poleca się Magistratowi, aby postarał się jak najszybciej o wprowadzenie w szpitalu św. Ludwika niezbędnych zarządzeń i wykonań pod względem infekcyi, aby nad tą sprawą ciągle bacznie czuwał i aby poczynił energiczne starania w Sejmie i Wydziale krajowym o dostarczenie chorym dzieciom w tymże szpitalu odpowiedniej opieki i odpowiednich środków do odżywiania“.

Nagłość wniosku odrzucono, odsyłając go w drodze regulaminowej do Komisji sanitarnej. (L. 54708/08).

Urlopy radców miejskich.

Rada udziela dwumiesięcznego urlopu r. m. Klemsiewiczowi na wyjazd do kąpiel dla kuracyi.

Uzupełnienie Komisji wodociągowej.

Na wniosek Prezydenta Rada uchwaliła zaprosić do Komisji wodociągowej posła Sikorskiego, jako znawcę technicznego, dra Rosenblatta zaś na członka tejże Komisji. (L. 288/08/prez.).

Ławki na błoniach miejskich.

Prezydent dr. Leo zgłasza nagły wniosek Prezydium:

Rada miejska zezwala na ustawienie 30-tu ławek na nowej drodze dla pieszych na błoniach miejskich kosztem 300 kor.

Na pokrycie tego wydatku przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 300 kor. dla Dz. VII. 5. budżetu roku 1908.

R. m. dr. Domański domaga się większego kredytu dla sprawienia ławek również i w parku dra Jordana.

Po wyjaśnieniu Przewodniczącego, że w parku dodano nowych 30 ławek, Rada uznała nagłość wniosku Prezydium i na wniosek r. m. dra Gertlera uchwaliła kredyt 500 kor. do dyspozycyi Prezydenta miasta na sprawienie odpowiedniej liczby ławek na drodze na błoniach. (L. 44710/08/I).

Nabycie realności.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

1. W celu regulacyi ulicy Ubogich nabyć od Wilhelma Rosenbauma realność lwh 1538 w Krakowie, składającą się z jedynej parceli bud. I. kat 739 o powierzchni 20 sąż. kwadrat., za cenę kupna 2000 koron, płatną w 14 dni po zainstalowaniu Gminy za właścicielkę powyższej realności w stanie wolnym od ciężarów.

2. Znajdujący się na powyższej realności parkan nie przechodzi z realnością na własność Gminy. Parkan

ten ma sobie Wilhelm Rosenbaum zabrać natychmiast po podpisaniu kontraktu przed wypłatą ceny kupna.

3. Koszta, z nabyciem powyższej realności połączone, ponosi Gmina m. Krakowa.

4. Cenę kupna pokryje się z funduszu inwestycyjnego z Dz. B. poz. 7. „Kredyt na uporządkowanie ulic i placów“.

5. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się r. m. pp. Stanisława Stachowskiego i Stanisława Drozdowskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich, r. m. p. dra Adama Bobilewicza.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 86588/07/I).

Sprzedaż gruntu miejskiego.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcji I. wnosi:

1. Sprzedać p. Jakóbowi Rosenbaumowi z realności miejskiej lwh. 790 w Krakowie grunt z parceli gr. lk. 1338/1 o powierzchni około 372,49 sąż. kwadrat. za cenę po 100 kor. za jeden sążeń kwadratowy, płatną w połowie przy podpisaniu kontraktu, a w drugiej połowie w dniu 1. stycznia 1909 r. z 5% zwłoki od dnia podpisania kontraktu.

P. Jakób Rosenbaum zezwoli, aby na ciele hipotecznym, które będzie utworzone z nabyć się mającego przezeń gruntu, zainstalowano na karcie ciężarów w poz. 1. prawo zastawu dla wspomnianej drugiej połowy ceny kupna, płatnej w dniu 1. stycznia 1909 r. i dla procentów zwłoki od tej kwoty w wysokości 5% od dnia podpisania kontraktu.

2. Koszta kontraktu, stemple, należitości skarbowe i wogóle wszelkie koszta, z powyższym interesem połączone, poniesie p. Jakób Rosenbaum.

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta m. upoważnia się r. m. pp. Wandalina Beringera i Mojżesza Schmelkesa, a w razie przeszkody u jednego z nich, r. m. p. Stanisława Stachowskiego.

W dyskusji zabierali głos r. m.: Beringer, Heuman, Schmelkes.

R. m. Porębski domaga się odesłania wniosku do komisji z 4 członków, któraby zbadała, czy cena jest do przyjęcia.

R. m. dr Gertler domaga się, aby Rada uchwałała zasadniczo przedewszystkiem, czy parcele, we wniosku podane, są do sprzedania lub nie.

Przewodniczący wyjaśnia, że Rada już dawniej przeznaczyła t. zw. „Maślakówkę“ do rozparcelowania i że wyszczególnione we wniosku parcele były przeznaczone na sprzedaż.

Po wyjaśnieniu r. m. dra Domańskiego dr. Gertler czyni wniosek, aby sprawę przekazać jeszcze Sekcji I. do rozpatrzenia, czy parcele powyższe są Gminie potrzebne, i czy cena jest odpowiednia.

W tej sprawie zabierali głos r. m. dr. Bandrowski, Porębski i dr. Doboszyński.

Na wniosek r. m. dra Wasunga zamknięto dyskusję.

W głosowaniu upadł wniosek r. m.: dra Gertlera o przekazanie sprawy Sekcji I., poczem Rada przyjęła wniosek Sekcji ekonomicznej. (L. 28361/08/I).

Nazwy ulic we wnioskach.

R. m. Nowak Stanisław wnosi, aby we wnioskach, będących na porządkach dziennych Rady miejskiej,

a dotyczących się spraw gruntowych, umieszczano wyraźnie nazwę ulicy i liczbę orientacyjną realności, a nie tylko liczbę wykazu hipotecznego i liczbę konskrypcyjną.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 54709/08).

Szkoła wydziałowa im. Konarskiego.

Wicesekretarz Kubalski imieniem Sekcji IV. wnosi:

1. Rada miejska uważa, że obowiązek Gminy do utrzymania 4. klasy szkoły wydziałowej im. Konarskiego na rok 1908/9 wypływa już z uchwały z dnia 14. maja 1908 r., którą postanowiono prosić c. k. Rady szkolnej krajowej o otwarcie w dalszym ciągu klasy piątej.

2. Tem samym Rada miejska oświadcza na żądanie c. k. Rady szkolnej kraj., że zobowiązuje się w celu utrzymania klasy 4-tej szkoły wydziałowej im. Konarskiego na rok szkolny 1908/9 i w latach następnych aż do stałej organizacji pokrywać:

- wydatki rzeczowe klasy IV-tej w sposób, wymieniony w art. VI ust. kraj. z dnia 24. kwietnia 1894 r. Nr. 49 Dz. u. kraj., t. j. dostarczyć należycie urządzonej sali naukowej, utrzymywać ją w dobrym stanie i dostarczać dla niej opału, obsługi itd;
- pokrywać z własnych funduszy koszta utrzymania nauczycielki tymczasowej dla klasy IV. w łącznej kwocie 1540 koron i płacić na drobne potrzeby szkolne i urzędowe 20 kor. rocznie.

3. Na pokrycie powyższych wydatków uchwała Rada miejska pobierać od każdej uczennicy, zapisanej do klasy IV., opłatę szkolną po 40 koron rocznie, płatną w ratach półrocznych z góry z początkiem każdego półroczia. Od opłaty szkolnej może Sekcja szkolna w części lub w całości uwolnić. Opłaty te wpływają będą do Kasy miejskiej. Niepokrytą opłatami uczenie resztę kosztów utrzymania rzeczowej klasy IV. pokryje Gmina z własnych funduszy.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 49291/08/IV.).

Nabycie gruntu i realności.

Wicesekretarz Grzybała imieniem Sekcji I. i II. wnosi:

1. Nabyć na własność Gminy m. Krakowa od konwentu PP. Prezentek przy kościele św. Jana w Krakowie parcelę grunt. lk. 1225 oznaczoną lwh. 1043 objętą, o powierzchni 1 mórg 498 sążni kwadrat. czyli 75 ar. 46 metr² po cenie 11 kor. 20 hal. za jeden metr kwadratowy.

2. Nabyć na własność Gminy miasta Krakowa od Zofii Anieli 2 im. Szeligiewiczowej i Kunegundy Ludwinki Salaburzanki realność lwh. 900, oraz realność lwh. 2015 objętą w dzielnicy V. położoną obydwie za ryczałtową cenę kupna 32.000 kor.

3. Cenę kupna a w szczególności kwotę 84.515 kor. 20 hal. względnie kwotę jaka przypadnie po sprawdzeniu faktycznej powierzchni na gruncie Konwentu PP. Prezentek, wypłacić po zatwierdzeniu kontraktu przez odnośne ich władze zwierzchnicze i zainstalowaniu Gminy za właścicielkę, kwotę zaś 32.000 kor., pp. Zofii Szeligiewiczowej i Kunegundzie Salaburzance przypadającą, przy podpisaniu kontraktu.

4. Strony sprzedające mają oddać Gminie miasta Krakowa grunta w stanie wolnym od ciężarów, gdyby się przeto jakiegokolwiek ciężar. pokazały, obowiązane będą sprzedające własnym kosztem je wyekstabulować.

5. Koszta kontraktu, stempli oraz należytość prze-
nośną, wogóle koszta, z transakcją tą połączone, jak
również stemple do kwitów, ponosi Gmina m. Krakowa
z własnych funduszków.

6. Cenę kupna pokryć zaliczkowo z funduszu miej-
skiego do zwrotu z zaciągnięciem się mającej pożyczki 23-
milionowej a w szczególności z kwoty 250.000 kor., prze-
znaczonej na kupno gruntów pod różne zakłady miej-
skie, place i t. p.

7. Do podpisania kontraktów upoważnia Rada m.
obok Prezydenta miasta, względnie jego zastępcy, r. m.
Wandalina Beringera i Szymona Dąbrowskiego, a w ra-
zie przeszkody u jednego z nich, r. m. Stanisława Dro-
zdowskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 49956/08/prez.).

Pomiar gruntów przed zakupnem.

R. m. dr. Koy wnosi, aby ilekroć we wnioskach
podaną jest cena ryczałtowa, za którą ma się kupić par-
cele, dokonywano wpieryw pomiaru gruntu na miejscu,
gdyż w katastrze nie zawsze powierzchnia odpowiada
rzeczywistemu stanowi.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 54808/08/I.)

Drugi inspektor szkolny.

Wicesekretarz Kubalski imieniem sekcji IV.
i II. wnosi:

Na sprawienie sprzętów i przyborów kancelaryj-
nych dla nowo systemizowanego drugiego inspektora
szkolnego okręgowego miejsk. przyznaje się kredyt do
działu XII. poz. I. A. lit. r. (utrzymanie biura c. k.
Rady szkolnej okręgowej miejskiej) w kwocie 656 kor.
Przyjęto bez rozpraw. (L. 49469/08/IV.).

Obchód „Wianków“.

Wicesekretarz Kubalski imieniem Sekcji IV.
i II. wnosi:

Na urządzenie obchodu „Wianków“ przyznaje się
Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“ w Krakowie je-
dnorazowy zasiłek na r. 1908 w kwocie 500 kor. i na
ten cel przyznaje się kredyt dodatkowy dla działu XIV.
poz. 5. tegorocznego budżetu miejskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 51607/08/IV.).

Nowe posady.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem
Sekcji III. i II. wnosi:

Celem polepszenia stosunków awansowych urzęd-
ników konceptowych Magistratu w IX. klasie rangi,
tworzy się 5 nadetatowych posad Sekretarzy Magistratu
w VIII. klasie rangi z tem, że jak długo posady te
będą obsadzone, obsadzać się nie będzie odpowiedniej
liczby posad konceptowych Wicesekretarzy Magistratu
w IX. klasie rangi, oraz że te nowo utworzone nadeta-
towe posady mają być w miarę opróżnienia się zniesione.

R. m. dr. Gertler domaga się uregulowania sto-
sunków awansowych służby.

R. m. Nowak Stanisław domaga się uregulo-
wania stosunków dyetaryuszy.

Po wyjaśnieniu Dyr. Grodyńskiego Rada przy-
jęła wniosek powyższy. (L. 48012/08/prez.).

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem
Sekcji II. i III. wnosi:

1. Etat urzędników dla miejskiego Wydziału Obrach.,
przez Radę miejską w dniu 25 czerwca 1901 uchwa-
lony, powiększa się o 1 posadę X. kl. rangi (adjunkta
młodszego), tudzież o 1 posadę XI. kl. rangi (asystenta)
tak, że etat ten obejmować będzie 5 posad adjunktów
młodszych w X. i 6 posad asystentów w XI. kl. rangi.

2. Tworzy się jedną posadę nadetatową asystenta
miejsk. Wydziału Obrach. w XI. klasie rangi z tem, że
jak długo ta ostatnia nadetatowa posada będzie obsa-
dzoną, obsadzać się nie będzie 1 posady praktykanta
miejsk. Wydziału Obrach., oraz że posada ta po opró-
żnieniu się ma być zniesiona.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 72/08/prez.).

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem
Sekcji III. i II. wnosi:

Ustanawia się w etacie urzędników manipulacyj-
nych Magistratu etatową posadę bibliotekarza miej-
skiego Biura statystycznego z poborami praktykanta ma-
nipulacyjnego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 281/08/prez.).

Na wniosek r. m. dra Wasunga Przewodni-
czący zarządza z powodu spóźnionej pory zamknięcie
posiedzenia jawnego i otwiera posiedzenie tajne o go-
dzinie 8. wieczorem.

Posiedzenie zwyczajne (3. w kad. XV.) z dnia 2. lipca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz Kan-
enberg.

Obečných radców miejskich 52.

Radcy miejscy: dr. Bobilewicz, dr. Gross, Hałat-
kiewicz, Judkiewicz, Klemensiewicz, ks. Krupiński, dr.
Landau Rafał, dr. Nowak Julian, dr. Pareński, dr. Ro-
senblatt, dr. Staniszewski, Sulikowski, Suski, Uderski,
Wachtel, hr. Wodzieki, Wolny (17) nieobecność uspra-
wiedliwili.

Początek posiedzenia o godz. 5. minut 50 wiecz.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przyrzeczenie radzieckie.

Nowo wybrany Radca miejski dr. Petelenz, nie
obecny na posiedzeniu pierwszym, składa w ręce Prezy-
denta uroczyste przyrzeczenie radzieckie.

Ś. p. Godzimir Małachowski.

Przewodniczący poświęca wspomnienie ża-
łobne zmarłemu posłowi ś. p. Godzimirowi Małachow-
skiemu (Rada z miejsc powstaje): „Był to mąż o wy-
bitnym talencie, pracowity i dzielny polityk. Gmina m.
Krakowa, odczuwając stratę, wzięła udział w pogrzebie
we Lwowie przez delegację Rady. Prezydium wysłało
depesze kondolencyjne do Prezesa Koła polskiego, do
Prezydium Rady miasta Lwowa i do wdowy po Zmar-
łym. Przez powstanie z miejsc daliście Panowie wyraz
prawdziwej czci dla pamięci Zmarłego, co zanotowane
będzie w protokole“.

Urlopy Radców miejskich.

Rada udziela urlopu wiceprezydentowi drowi Szarskiemu na 5 tygodni, oraz r. m.: drowi Bobilewiczowi na miesiąc, Porębskiemu na 4 tygodnie, Dattnerowi na 6 tygodni, Federowiczowi na 5 tygodni, drowi Meiselsowi na 4 tygodnie, Dębickiemu na 4 tygodnie, drowi Doboszyńskiemu na 6 tygodni, Schwarzwowi na 5 tygodni, Turkiewiczowi na 6 tygodni, drowi Landauowi Ignacemu na 5 tygodni, drowi Jaworskiemu na 5 tygodni, Maywaltowi na 6 tygodni, Bialikowi na 6 tygodni, Jarze na 6 tygodni, drowi Fierichowi na 6 tygodni, drowi Gertlerowi na 5 tygodni, Heumannowi na 6 tygodni.

Zmiany w składzie Sekcyi.

Rada przydziela r. m. dra Lustgartena z Sekcyi I. do IV., r. m. Rittermanna zaś z Sekcyi V. i VI. do I. (L 317/08/prez.).

Szkoła im. św. Barbary. Budynki przy kościele św. Idziego.

R. m. Maciołowski zapytuje, gdzie będzie pomieszczona szkoła ludowa, dotąd znajdująca się w gmachu bursy akademickiej przy kościele św. Barbary. Mowca sądzi, że przeniesienie szkoły do domu gminnego przy ulicy Poselskiej byłoby nieodpowiednim ze względu na szczupłość izb i wysokie koszty adaptacji, wyraża natomiast zapatrywanie, że byłoby wskazaniem pomieścić szkołę w salach Akademii handlowej, na razie nie zajętych.

Mowca porusza jeszcze sprawę jak najrychlejszej ochrony budynków przy kościele św. Idziego.

Prezydent miasta odpowiada, że, jak dyrekcja i kuratorya Akademii handlowej to przewidują, sale w gmachu Akademii, dziś wolne, zajęte będą jeszcze w jesieni r. b. Mowca zaznacza, że w najbliższym czasie zwoła posiedzenie kuratoryi Akademii handlowej celem ustalenia, czy szkoła św. Barbary może być pomieszczoną prowizorycznie w niezajętych salach; gdyby to było niemożliwe, szkoła musi być przeniesiona do domu przy ul. Poselskiej, gdzie dla niej znajdują się lepsze warunki higieniczne, niż dotychczas w domu przy Małym Rynku.

Co do budynków przy kościele św. Idziego zaznacza Mowca, że sprawa była już gotowa na dawną Radę miejską. Jednak wobec nowych wyborów do Rady miejskiej, Sekcja ekonomiczna sprawą tą się zajęła ponownie. Na najbliższym posiedzeniu Sekcyi I. a następnie na Radzie miejskiej jeszcze przed feriami rzecz będzie przeprowadzona i albo się uchwali budynki zburzyć, albo je odrestaurować.

Szkoła św. Salomei.

R. m. dr. Wasung wyraża życzenie, by zamiast szkoły ludowej im. św. Barbary do domu przy ul. Poselskiej przeniesiono z ul. Krupniczej szkołę żeńską św. Salomei, któraby mogła być szkołą ćwiczeń dla seminarium Tow. szkoły ludowej. Prezydium zechce się nad tem zastanowić.

Prezydent miasta obiecuje sprawę rozważyć.

Nauczyciele „latający“.

R. m. Stanisław Nowak zapytuje, jak się przedstawia sprawa wprowadzenia przez Radę szkolną krajową sił pomocniczych „latających“ na wypadek zachorowania nauczyciela lub nauczycielki; obecnie z braku takich sił zachodzą przerwy w nauce.

R. m. Konopiński oświadcza, że jako delegat miasta sprawę tę poruszył już raz w Sekcyi I. Rady szkolnej krajowej. Oświadczone gotowość kreowania posad „nauczycieli latających“ ale pod warunkiem, aby Gmina opłacała ich pensje.

Prezydent miasta zaznacza, że po zbadaniu sprawy wyjaśni rzecz na najbliższym posiedzeniu Rady.

Porządek i czystość w Sukiennicach.

R. m. Godziński zapytuje, kto ma obowiązek czuwać nad porządkiem i czystością w Sukiennicach, i podnosi, że pod arkadami wylegają się rozmaite indywidua, które tam nie powinny się znajdować; Mowca wskazuje dalej, że należałoby ustanowić burgrabiego, któryby prowadził zarząd Sukiennicami i skutecznie w krótkiej drodze potrzebne naprawy w tamtejszych sklepach.

Prezydent miasta, stwierdziwszy, że sprawa bezpieczeństwa publicznego spoczywa w rękach c. k. Policji, przyrzeka zastanowić się nad tem, czyby dozoru nad Sukiennicami nie mógł sprawować inspektor budynku starego teatru.

Komisya sanitarna. Posada Fizyka miejskiego.

R. m. Bujwid podnosi, że od dłuższego czasu nie było posiedzenia Komisji sanitarnej; prawdopodobnie jest to w związku z nominacją Fizyka miejskiego i dlatego Mowca zapytuje, kiedy sprawa mianowania Fizyka będzie Radzie przedłożoną.

Prezydent odpowiada, że sprawę obsadzenia posady Fizyka uważa za bardzo ważną, dlatego wdrożył rokowania o objęcie posady z kilku fachowcami osobistościami, nie wyłączając dotychczasowych kompetentów. Wnioski co do mianowania Fizyka będą Radzie przedłożone przed wakacjami.

Rozszerzenie Elektrowni miejskiej.

Kierownik Elektrowni miejskiej inż. Gajczak imieniem Komisji gazowo-elektrycznej, uzasadniwszy w dłuższym przemówieniu sprawę rozszerzenia Elektrowni miejskiej, wnosi:

Na zasadzie tych wywodów imieniem Komisji gazowo-elektrycznej przedstawiam uchwalone przez nią dnia 18. marca i 12. czerwca 1908 r. wnioski Prześwietnej Radzie miejskiej do zatwierdzenia:

1. Rada miejska uznaje potrzebę powiększenia Elektrowni i uchwała: a) Powiększenie sprawności hali maszyn przez ustawienie dwóch agregatów parowych, z których każdy ma służyć do popędu jednego generatora elektrycznego o sprawności 400 kw. b) Powiększenie sprawności kotłowni przez ustawienie 3 kotłów parowych, z nich każdy o powierzchni ogrzewalnej 270 m², i jednej pompy zasilającej. c) Rekonstrukcję sieci przewodów i powiększenie tablicy rozdzielczej. d) Wybudowanie podstacyi z przeniesieniem przetwarzaczy i dostawą jednej nowej baterji akumulatorowej. e) Ułożenie kabla wysokiego napięcia naokoło Krakowa. f) Przystąpienie do natychmiastowego przełożenia ulicy Dajwor w myśl uchwały sekcyi ekonomicznej i komisji gazowo-elektrycznej z dnia 4. września 1906 r. i otworzenia nowej ulicy pomiędzy ulicą Starowiślną a Dajworem. g) Wybudowanie toru kolejowego, składów na węgiel i wodociągu wiślanego na całą przyszlą sprawność Elektrowni. h) Rozszerzenie budynku na pomieszczenie nowych ma-

szyn i kotłów z konstrukcją żelazną i przeróbką żorawia, oraz nadbudowę domu administracyjnego.

2. Rada miejska uchwała zakupić potrzebne grunta dla podstacyi Elektrowni za cenę, która znajdzie pokrycie w preliminowanej kwocie 60.000 kor.

3. Reasumuje się uchwałę Rady miejskiej z dnia 7. marca 1907 r., o ile nią upoważniono do zaciągnięcia na rzecz Gminy miasta Krakowa pożyczek w drodze emisji 4% obligacyi komunalnych na cele Elektrowni miejskiej w kwocie 1,900.000 kor.; zezwala się natomiast, aby Gmina miasta Krakowa, jako właścicielka Elektrowni miejskiej, zaciągnęła na pokrycie wszystkich inwestycyi tego zakładu odrębną pożyczkę długoterminową w takiej wysokości, by z niej 1,900.000 kor. dla wykonanych i 1,240.000 kor. dla obecnie projektowanych inwestycyi czyli razem 3,140.000 kor. w gotówce uzyskać, i to na skrypt dłużny bez zabezpieczenia hipotecznego.

4. Celem uzyskania funduszków na pokrycie zapadłych już zobowiązań, oraz tych najpilniejszych wydatków, które muszą być pokryte przed zaciągnięciem pożyczek długoterminowych, zaciągnąć w razie potrzeby pożyczki krótkoterminowe, oprocentowane najwyższemu 1/2% więcej od każdorazowej stopy procentowej eskontu Banku austro-węgierskiego, do wysokości 2,000.000 kor.

5. Do realizacji tej pożyczki krótkoterminowej upoważnia się w miarę zachodzącej potrzeby Prezydium miasta w porozumieniu z Komisją gazowo-elektryczną.

6. Obniżyć wysokość pożyczki krótkoterminowej, uchwalonej dnia 2. maja 1907 r., a zatwierdzonej przez Wydział krajowy reskryptem z dnia 13. lipca 1907 r. l. 58334 i reskryptem z dnia 17. września 1907 roku l. 90648, w łącznej kwocie 4,030.000 koron o kwotę 1,667.413 kor.

7. Rada miejska upoważnia Komisję gazowo-elektryczną, względnie jej komitet wykonawczy, do przeprowadzenia wszystkich czynności, z budową połączonych.

Nad sprawą tą wywiązała się dłuższa dyskusya, w której wzięli udział:

R. m. dr. B a n d r o w s k i wyraża zadowolenie z powodu tak dobrego stanu elektrowni, że zachodzi potrzeba tak znacznego jej rozszerzenia. Mowca sądzi jednak, że należało do przedłożonego projektu dołączyć zestawienie rentowności zakładu. W dalszym ciągu wywodów wykazuje Mowca, że jest obowiązkiem komisji gazowo-elektrycznej czynić inwestycje w ten sposób, aby korzystał na tem tylko przemysł krajowy. Stanowisko to odpowiada z pewnością zapatrywaniom całej Rady. W końcu Mowca podnosi, że światło elektryczne jest w Krakowie jeszcze bardzo drogie i rzeczą komisji będzie zastanowić się, czyby cen obniżyć nie należało, a to szczególnie dla celów przemysłowych.

Po przemowie r. m. B i r n b a u m a, aby sprawę przekazać do rozpatrzenia Sekcyi II-iej pod względem finansowym, zabrał głos r. m. J a r r a i zaczął odczytywać swą mowę.

Przewodniczący zwrócił uwagę tego Radey, że regulamin nie pozwala na odczytywanie przemówień.

R. m. J a r r a, czytając dalej, rozpatrywał obszernie przedłożenie ze stanowiska fachowego. Należałoby zasięgnąć opinii Towarzystwa technicznego i zapoznać z nią szerszy ogół obywateli miasta.

Mowca czyni następujący wniosek:

„Rada miejska uznaje w zasadzie potrzebę rozszerzenia Elektrowni, poleca jednak Prezydium, celem kry-

tycznego fachowego zgłębienia projektu zwrócić się do Towarzystwa technicznego w Krakowie z prośbą, by projekt ten, t. j. jego techniczną stronę, w formie odczytu lub innej, jaką Towarzystwo techniczne za stosowną uzna, szerszemu gronu do wiadomości i krytycznej dyskusyi podało i wraz z odpowiednim sprawozdaniem zwróciło. Projekt cały wraz z wyżej wymienionem sprawozdaniem wróci do Komisji, która winna go w jak najkrótszym czasie przedłożyć Świetnej Radzie.“

R. m. dr. G e r t l e r podnosi niektóre wątpliwości ze stanowiska prawniczego i finansowego, że pożyczka nie jest amortyzacyjną i bez bezpieczeństwa hipotecznego, sądzi zatem, że przedłożenie przekazać należy Sekcyi Skarbowej, któraby zbadała sprawę również i pod względem rentowności.

R. m. E p s t e i n popierał przedłożenie, poczem Przewodniczący przedstawił, że całe przedłożenie zbadał pod względem technicznym prof. Nowak z Pragi, który w tych kwestyach jest powagą. Co do rentowności, to jest ona zapewnioną. Następnie Prezydent wyjaśnia stronę finansową projektu, że pożyczka jest amortyzacyjną, a nie zabezpieczoną hipotecznie ze względów podatkowych.

R. m. S t a n i s ł a w N o w a k domaga się kilku wyjaśnień.

R. m. P o r e b s k i zapytuje, o ile przy nowym projekcie uwzględnionym będzie przemysł krajowy? Mowca popiera żądanie r. m. J a r r a, aby zasięgnąć opinii techników krakowskich.

Przewodniczący oświadcza, że we wszystkim, co tylko bez ryzyka może być dokonaniem, uwzględnionym będzie wyłącznie przemysł krajowy.

R. m. dr. D o m a ń s k i wskazywał na objawiającą się coraz bardziej wśród mieszkańców Krakowa dążność do zaprowadzenia u siebie oświetlenia elektrycznego.

R. m. M a y w a l t sądzi, że wątpliwości, które podniósł r. m. J a r r a, powinien był on zgłosić w komisji. Z powodu tych wątpliwości powstała pewna nieufność do projektu, który przecież został należycie przestudowany i co do którego powinniśmy mieć także zaufanie do kierownika elektrowni. Faktem jest, że maszyny muszą obecnie pracować ponad napięcie, co przecież nie jest rzeczą normalną. Lepiej przystąpić do koniecznych robót i zdobyć taką siłę, jakiej nam potrzeba. Chcemy, aby elektryczności wytwarzało się więcej i aby ona była tania; te postulaty będą spełnione tylko wtedy, gdy elektrownię należycie rozszerzymy. Mowca popiera przedstawiony projekt.

S p r a w o z d a w c a inż. G a j e z a k udzielał różnych wyjaśnień. R. m. B u j w i d popierał projekt, wykazując, że jest on należycie wygotowany.

R. m. dr. D o m a ń s k i, popierając projekt, sądził jednakże, że należałoby całe miasto uporządkować, aby było co oświetlać.

R. m. dr. B a n d r o w s k i nie zgadza się z zapatrywaniem prof. Domańskiego. Rada musi wyjść z tej rezerwy, aby dobrze oświetlić od razu cały Kraków; na razie uczynić to możemy przynajmniej na wielkich placach. Mowca zaznacza następnie, że Rada musi wyjść także z rezerwy co do popierania przemysłu krajowego. Nie można zastaniać się łatwo postawioną odpowiedzią, że zakupiło się coś za granicą, do czego w kraju nie miało się zaufania. Ogólna więc uwaga, że wszystko będzie w kraju zakupione, co będzie możliwem, zaczyna dziś

nie wystarczać. W takich chwilach, gdzie tak wielkie pieniądze rzuca się w kurs, powinny pieniądze wydane być w Krakowie i kraju. W ten tylko sposób pojmuje Mowca oświadczenie Prezydenta miasta.

Na wniosek r. m. dra Wasunga Rada uchwałała zamknąć dyskusję.

Zapisani przedtem do głosu radcy miejscy przemawiają dalej.

R. m. Turski po dłuższym wywodzie zgłasza formalną rezolucję:

„Rada wyraża życzenie, aby przy rozdawnictwie robót Komisya gazowo elektryczna uwzględniła o ile możliwości przemysł krajowy, a w dalszem następstwie przemysł austriacki“.

Po krótkim przemówieniu r. m. Heumanna r. m. Jarra cofa swój wniosek.

R. m. dr. Gertler zgłasza następujące poprawki:

„W ustępie 3. dodać w 6-tym wierszu po wyrazie „pożyczkę“ słowo: „amortyzacyjną“.

Przy końcu ustępu 3 dodać zdanie: „Rada miejska zastrzega sobie zatwierdzenie warunków zaciągnięć się mającej pożyczki“.

W ustępie 5. po wyrazach „w porozumieniu“ dodać słowa: „z sekeją skarbową“.

W ustępie 7. dodać wyrazy: „o ile chodzić będzie o sprawy natury prawnej, winna Komisya gazowo-elektryczna zasięgnąć opinii Sekcyi prawniczej“.

Przewodniczący poddał pod głosowanie wnioski Komisji gazowo-elektrycznej ustępami, jak następuje:

Punkt 1. od a) do h) z dodatkiem „lub chłodni wodnej“ pod lit. g) po słowie: „wiślanego“ bez rozpraw przyjęto.

Punkt 2. bez rozpraw przyjęto.

Punkt 3. uchwalono z poprawką r. m. dra Gertlera, aby we wierszu 6-tym po słowie „długoterminową“ dodać: „amortyzacyjną“.

Uchwalono nadto poprawkę tegoż r. m., aby przy końcu ustępu dodać zdanie: „Rada miejska zastrzega sobie zatwierdzenie warunków zaciągnięć się mającej pożyczki“.

Punkt 4-ty uchwalono. Wniosek r. m. Heumanna, aby po słowie „oprocentowane“ dodać słowa: „po najniższej stopie procentowej“ — upadł.

Punkt 5. uchwalono z poprawką r. m. dra Gertlera, aby po słowach „w porozumieniu z“, dodać: „ze Sekcją skarbową“.

Punkt 6. uchwalono bez zmiany.

Punkt 7. uchwalono z dodatkiem, proponowanym przez r. m. dra Gertlera, aby dodać następujące zdanie: „O ile chodzić będzie o sprawy natury prawnej, winna Komisya gazowo-elektryczna zasięgnąć opinii Sekcyi prawniczej“.

Następnie Przewodniczący poddał pod głosowanie rezolucję r. m. Turskiego, którą bez rozpraw uchwalono.

Podatki i należności państwowe od obligacyi pożyczki emisyjnej z r. 1907.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Prezydium Magistratu i Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Gmina miasta Krakowa przyjmuje na siebie obowiązek opłacania z własnych funduszy wszelkich obecnych i przyszłych państwowych austriackich należności

i podatków od kapitału i procentów obligacyi pożyczki emisyjnej gminy miasta Krakowa, w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 7. marca 1907 r. i galicyjskiego Sejmu krajowego z dnia 19. marca 1907 zaciągnięć się mającej, a w szczególności: obowiązek opłacania należności bezpośrednich i stemplowych od obligacyi i kuponów, o ile nie uzyskanoby uwolnienia od tychże należności w myśl ust z 25. marca 1902 L. 70 Dz. p. p., tudzież obowiązek opłacania podatku rentowego. Wobec tego kapitał i procenta wspomnianych obligacyi wypłacane będą ich posiadaczom bez żadnych potrąceń i będą wolne od wszelkich obecnych i przyszłych podatków austriackich. Bez rozpraw przyjęto (L. 54562/08/prez.).

Fundacya dwóch łóżek dla ubogich.

Wicesekretarz dr. Reiner imieniem Sekcyi VI. wnosi:

Kapitał fundacyi „dwóch łóżek dla ubogich chorych w jednym z krakowskich szpitali“ w kwocie 8672 K. 09 hal. odstępuje się Zgromadzeniu Braci Miłosierdzia na ufundowanie w szpitalu tego Zgromadzenia w Krakowie 2 łóżek pamiątkowych dla ubogich chorych, przynależnych do Gminy miasta Krakowa, pod nazwą: „Łóżka, ufundowane przez obywateli m. Krakowa na pamiątkę szczęśliwego ocalenia i przyjścia do zdrowia Najjaśniejszego Cesarza Franciszka Józefa I“.

Rada miejska zastrzega sobie kontrolę nad dopełnieniem powyższego obowiązku przez Zgromadzenie Braci Miłosierdzia. Obowiązek ten ma być hipotecznie zabezpieczonym na gmachu szpitala Braci Miłosierdzia w Krakowie.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 8817/08/VIa).

Dostawa cementu.

Sekretarz Groele imieniem Komisji drogowo-kanalowej wnosi:

Przyjąć ofertę fabryki Portland-Cementu Bernarda Libana i Sp. w Podgórzu-Bonarce z dnia 27. grudnia 1907 r., mocą której firma ta podjęła się dostawy cementu dla Gminy m. Krakowa w ciągu r. 1908 na warunkach, dla tej dostawy obowiązujących, po cenie 4 K. 80 hal. za 100 klg. ze skontem kasowem 2% opustu z dostawą do miejsk. fabryki płyt betonowych przy ul. Zwierzynieckiej.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 1086/08/I.).

Dojazd do stacyi kolejowej w Grzegórkach.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. wnosi:

1. Zatwierdza się oświadczenie reprezentantów Gminy m. Krakowa, złożone do protokołu Komisji obchodowej kolei Kraków-Kocmyrzów z 4. października 1897 r., że Gmina m. Krakowa utrzymywać będzie własnym kosztem drogę dojazdową do stacyi w Grzegórkach, wzdłuż cmentarza izraelickiego prowadzącą, jeżeli własność tej drogi przejdzie na Gminę m. Krakowa.

2. Zgodzić się na tymczasowe otwarcie wspomnianej pod 1) drogi pod warunkami, przez c. k. Dyrekcję kolei państwowych w jej piśmie z 5. lutego 1906 roku L. 73941/III ex 1905 podanymi.

3. Zwrócić się do Towarzystwa kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów, aby się postarało o to, by wspomniana pod 1) droga stała się własnością Gminy miasta Krakowa.

Gdyby starania tego Towarzystwa nie odniosły skutku, postara się Magistrat za pośrednictwem Wydziału krajowego o uznanie rzeczzonej drogi za dojazd publiczny do dworca kolei w Grzegórkach.

W dyskusji zabierali głos w kwestyi wyjaśnienia sprawy r. m. Dattner, Turski, Maywalt i dr. Gertler.

Przystąpiono do głosowania ustępami.

Ustęp pierwszy wniosku przyjęto z dodatkiem, proponowanym przez r. m. dr. Gertlera, aby we wierszu ostatnim po słowie „jeżeli“ dodać: „i odkąd“, oraz w tymże wierszu po słowie „przejdzie“ dodać: „bezpłatnie“.

Ustęp drugi bez dyskusyi przyjęto.

Ustępu 3. część I. przyjęto z poprawką r. m. Gertlera, aby na końcu dodać słowa: „bez osobnego wynagrodzenia“.

Ustępu 3. część II. przyjęto. (L. 8262/08).

Odświeżenie t. zw. „kukusarni“ OO. Paulinom.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

1. W celu regulacyi ul. Dietla nabyć na rzecz Gminy miasta Krakowa od konwentu OO. Paulinów w Krakowie z realności konwentu lwh 1461 ks. grunt. Gm. Kraków (nad Wisłą przy Skałce) grunt, składający się z całych parcel gr. l. kat. 401 i 402/1 o powierzchni około 2166 sąż. kwadr., w zamian za realność miejską lwh. 1771 ks. gr. Gm. Kraków, t. zw. kukusarnię, wartości 6375 K. 93 hal i za dopłatą OO. Paulinom kwoty 60.000 K., płatnej w 14 dni po zainstalowaniu Gminy za właścicielkę parcel l. kat. 401 i 402/1 w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu i intabulacyi ponoszą strony kontraktujące po połowie, należytości prawne każda ze stron od swego nabytku.

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich Wandalina Beringera i Stanisława Drozdowskiego, a na wypadek przeszkody u jednego z nich, radcę miejsk. dra Stanisława Domańskiego.

4. Wydatek 60.000 K. na dopłatę OO. Paulinom pokryć z II-jej pożyczki inwestycyjnej z r. 1907 z kredytu na kupno gruntów we wschodniej części miasta.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 13362/08/I.).

Subwencya dla OO. Paulinów.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II. wnosi.

1. Konwentowi OO. Paulinów w Krakowie przysługują pod warunkiem przyścia do skutku nabycia przez Gminę miasta Krakowa gruntów tegoż Konwentu l. kat. 401 i 402/1 subwencję na restauracyę klasztoru i kościoła w kwocie 40.000 K. z funduszu miejskiego.

2. Subwencję tę wypłaci Gmina OO. Paulinom w trzech równych ratach rocznych począwszy od r. 1909 do 1911, płatnych z początkiem każdego z tych trzech lat najpóźniej do końca marca, względnie co do pierwszej raty najpóźniej do 8 dni po nadejściu do Magistratu kontraktu względem parcel 401 i 402/1, przez władzę definitywnie zatwierdzonego.

3. W celu pokrycia wydatku 40.000 K. na subwencję wstawiać będzie Wydział obrachunkowy do budżetów r. 1909, 1910 i 1911 potrzebne kwoty, równające się ratom subwencyi.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 13362/08/I.).

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o g. 8³/₄ wieczorem i otwiera posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (4. w kad. XV.) z dnia 16. lipca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

II Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych 42.

Radcy miejscy: Bialik, dr. Bobilewicz, Daszyński, Dattner, dr. Doboszyński, Epstein, Federowicz, Godzicki, dr. Gross, Iglicki, Jarra, Klemensiewicz, dr. Landau Ignacy, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Pareński, dr. Petelenz, Porębski, dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, dr. Stanisławski, wiceprezydent dr. Szarski, dr. Tilles, Wachtel, hr. Wodzicki, Wolny (28) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 45 wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Urlopy.

Rada miejska udzieliła urlopu prezydentowi drowi Juliuszowi Leowi na 5 tygodni od końca lipca; r. m. Judkiewiczowi na 2 miesiące, r. m. drowi Merzowi na 6 tygodni, r. m. Hałatkiewiczowi na 1 miesiąc i r. m. drowi Ponikle na 5 tygodni.

Tok spraw podczas feryi.

Przewodniczący zawiadamia Radę, że zamierza zwołać jeszcze jedno posiedzenie Rady przed feryami, a to w przyszłym tygodniu, ponieważ jednak posiedzenie to może nie przyjść do skutku z powodu braku kompletu, przeto celem zapewnienia normalnego toku sprawom w czasie feryi, tak jak lat poprzednich, przedstawia wniosek:

„Na podstawie § 82. statutu Rada miejska przekazuje do załatwienia odnośnym Sekcyom i Komisjom sprawy i czynności, zastrzeżone Radzie, a należące do własnego zakresu działania Gminy, na czas feryi letnich, t. j. do pierwszego posiedzenia Rady we wrześniu r. b.“

R. m. dr. Koy wnosi, aby sprawy, załatwione w imieniu Rady przez Sekcyę i Komisye, ogłaszane były w „Dzienniku rozp. dia miasta Krakowa“.

R. m. Dąbrowski, domaga się, aby sprawy, załatwione przez Sekcyę i Komisye w imieniu Rady, zestawiono i dołączono do porządku dziennego pierwszego posiedzenia Rady we wrześniu.

R. m. dr. Gertler żąda, aby Przewodniczący Sekcyi wzywali podczas feryi na posiedzenia tych wszystkich radców miejskich, którzy bawić będą w Krakowie, aczkolwiek do tych sekcyi nie należą.

R. m. dr. Nowak Julian czyni wniosek, aby wyłączyć ze spraw, które Sekcyę i Komisye imieniem Rady załatwiać mogą, sprawę zabudowań koło kościoła św. Idziego, o ile sprawa ta na dzisiejszem posiedzeniu załatwioną nie będzie.

R. m. dr. Bandrowski sądzi, że najlepiej będzie, jeżeli Prezydent miasta na pierwszym posiedzeniu Rady po feryach przedstawi przebieg tych spraw, które zostały załatwione podczas feryi.

Przewodniczący wyjaśnia, że dotąd trzymał się zawsze istniejącej praktyki i podawał do wiadomości Rady uchwały Sekcyi i Komisji, w czasie feryi powzięte w zastępstwie Rady.

Po krótkim przemówieniu r. m. Miedniaka na wniosek r. m. dra Guńkiewicza dyskusję zamknięto.

W głosowaniu uchwalono wniosek Prezydium, upoważniający Sekcyę i Komisję do zastępstwa Rady na czas feryi, oraz przyjęto wnioski dra Koya, dra Juliana Nowaka i dra Bandrowskiego. (L. 363/908/prez.).

Wnioski r. m. Dąbrowskiego i Gertlera upadły.

Trzeci most na Wiśle.

R. m. Kosobucki domaga się wdrożenia kroków o jak najszybsze rozpoczęcie robót przy budowie trzeciego mostu na Wiśle.

Wiceprezydent Sare: „Budowa mostu oddaną już została przedsiębiorstwu Zacharyewicz i Sosnowski; firma ta czyni przygotowania i po ich ukończeniu przystąpi do budowy“.

Dyetaryusze Magistratu o dodatek drożyzniany.

Odczytano pismo dyetaryuszów Magistratu o dodatek drożyzniany. Pismo to odesłano Magistratowi do regulaminowego traktowania (L. 60612/908/prez.).

Rozszerzenie Gazowni miejskiej.

Dyrektor Gazowni miejskiej Dąbrowski imieniem Komisji gazowo-elektrycznej, uzasadniwszy sprawę rozszerzenia Gazowni, wnosi:

I. Rada miejska uznaje potrzebę powiększenia Gazowni miejskiej w roku 1908 kosztem 400 000 koron, a w szczególności wykonania następujących robót:

1) Powiększenie rur fabrycznych kosztem około	K 4 500
2) Ustawienie dwóch chłodziaków nowych	„ 11.000
3) Ustawienie dwóch płócdek nowych w miejsce zniszczonych	„ 12.000
4) Sprawienie nowego oddzielnika smoły (Pelouze)	„ 7.000
5) Postawienie nowego ekshaustora (Bamag) z regulatorem obejściowym	„ 5.000
6) Przystawienie i zmontowanie starych aparatów, oraz przełożenie rur	„ 5 400
7) Rozszerzenie izby maszyn	„ 2 500
8) Druga maszyna parowa 12-to konna	„ 6 500
9) Kraty Jägera do dwóch skrzyń w czyszczalni	„ 11 600
10) Podniesienie dachu nad częścią piecowni	„ 2.000
11) Steleskopowanie 3-go gazometru (na 10.000 m. sześć.)	„ 37.000
12) Dwa piece retortowe z armaturą i budynkiem	„ 56.000
13) Dwa nowe kotły parowe (wymiana)	„ 20.000
14) Rezerwowa fabryka gazu wodnego (6000 metrów sześć. na dobę)	„ 96.500
15) Płóczka naftalinowa, zbiorniki, szybry, różne i nieprzewidziane wydatki	„ 40.000
16) Na powiększenie sieci rur i wymianę na grubsze w ul. Podzamecze, Straszewskiego, Podwale, Karmelickiej i innych	„ 83.000
Razem	K 400.000

II Reasumując uchwałę swą z 7. marca 1907, o ile nią upoważniono do zaciągnięcia na rzecz gminy miasta Krakowa pożyczki w drodze emisji 4%-owych obligacji komunalnych na cele Gazowni miejskiej w kwocie 400.000 koron, Rada miejska zezwala, aby Gmina, jako właścicielka Gazowni miejskiej, zaciągnęła na pokrycie wszystkich inwestycji tego zakładu odrębną pożyczką długoterminową w takiej wysokości, aby z niej K 250.000 dla wykonanych a K 400.000 dla wykonać się mających w r. b. inwestycji, czyli razem K 650.000 uzyskać, a to na skrytę dłużny, bez zabezpieczenia hipotecznego.

III. Celem uzyskania funduszu na pokrycie zapadłych zobowiązań i ewentualnych wydatków, jakieby przed zaciągnięciem pożyczki długoterminowej musiały być poczynione, upoważnia Rada miejska do zaciągnięcia w razie potrzeby pożyczki krótkoterminowej, oprocentowanej najwyżej o $\frac{1}{2}\%$ więcej od każdorazowej stopy procentowej eskontu Banku austro-węgierskiego, do wysokości K 650 000.

IV. Do realizacji tej pożyczki krótkoterminowej upoważnia się, w miarę zachodzącej potrzeby, Prezydium miasta w porozumieniu z Komisją gazowo-elektryczną.

V. Obniżyć wysokość pożyczki krótkoterminowej, uchwalonej 2. maja 1907 r. a zatwierdzonej przez Wydział krajowy reskrytem z dnia 12. lipca 1907 r. L. 58 334 i reskrytem z dnia 17. września 1907 L. 90.648 w łącznej kwocie K 4,030.000, o kwotę K 266.705.

VI. Upoważnia się Komisję gazowo-elektryczną a względnie jej komitet wykonawczy do wykonania projektowanych na rok 1908 inwestycji.

VII. Wzywa się Komisję gazowo-elektryczną do opracowania projektu rozszerzenia Gazowni w latach następnych przez dobudowanie nowego zakładu o wydajności maksymalnej 24.000 m³ na dobę (+ 20% rezerwy) i przedłożenia go Radzie miejskiej w jesieni r 1908.

R. m. dr. Wasung zwraca się do Prezydenta z prośbą, aby sprawy tak ważne i wymagające milionowych nakładów, przedkładano radcom wcześniej nieco niż na dwa dni przed posiedzeniem. W referacie zarządu Gazowni ud rza Mowca przedewszystkiem opóźnienie ze zmianami w sieci rur, wskutek czego doprowadziło się do stosunków anormalnych i dla konsumentów niekorzystnych. Mowca żąda nadto zapewnienia ze strony zarządu Gazowni, że teraz przedsięwzięta wymiana rur gwarantuje odpowiednie ciśnienie n. p. w dzielnicy Kleparz i Lubicz. Nie zgadza się Mowca z wywodami Referenta, że nowa Gazownia powinna stanąć obok dotychczasowej. Wzrost miasta, możność dostarczania gazu na dalszą odległość każą przewidywać większe zapotrzebowanie gazu, a wtedy musi miasto trzecią gazownię budować gdzieindziej. Miejsce dotychczasowe leży w centrum miasta, rozszerzyć się zbytnio nie da, więc po jakimś czasie będzie tam ciasno, co dla gazowni samej będzie bardzo szkodliwym. Mowca żąda wyjaśnić co do kilku kwestyi i podnosi, że nie widzi wśród inwestycji żadnych wydatków na cele urządzenia łaźni, jadalni i szatni dla robotników, które są bardzo konieczne, gdyż terażniejsze urządzenia urągają wszelkim nowoczesnym wynaganiom. Wkońcu zapytuje Mowca, co się dzieje ze statutem emerytalnym urzędników Gazowni.

R. m. dr. Gertler domaga się, aby realizacyi krótkoterminowej pożyczki dokonało Prezydium także na podstawie porozumienia się z sekcyą skarbową. Nadto

zapytuje Referenta o wyjaśnienie niektórych punktów wniosku.

Po wyczerpującym wyjaśnieniu referenta dyr. Dąbrowskiego — prezydent dr. Leo w odpowiedzi r. m. Wasungowi wyjaśnia, że sprawa statutu emerytalnego urzędników Gazowni była już przedmiotem obrad na ostatnim posiedzeniu Komisji gazowo-elektrycznej, na którym przekazano tę sprawę subkomitetowi do rozpatrzenia i przedłożenia wniosków.

Co się tyczy rozsyłania referatów spraw na Radę miejską z porządkiem dziennym, to Prezydent trzymał się terminów statutowych według dotychczasowej praktyki. O ile jednak w każdym poszczególnym razie będzie można wcześniej referaty rozsyłać, nie omieszka z tego chętnie skorzystać.

Przystąpiono do głosowania.

Ustęp I., II., III. wniosku przyjęto bez zmiany.

Ustęp IV. przyjęto z dodatkiem r. m. dra Gertlera, aby na końcu tegoż ustępu dodać słowa: „i Sekcja skarbową“.

Ustęp V., VI., VII. uchwalono w brzmieniu wniosku Komisji gazowo-elektrycznej.

Pożyczki na rozszerzenie Elektrowni i Gazowni.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Komisji gazowo-elektrycznej i Sekcji skarbowej, uzasadniwszy sprawę zaciągnięcia pożyczek gotówkowych, długoterminowych, amortyzacyjnych w kwocie łącznej 3,790.000 koron na budowę i rozszerzenie Elektrowni i Gazowni miejskiej, wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. W wykonaniu uchwały Rady miejskiej z dnia 2. lipca r. b. w sprawie inwestycji Elektrowni m. tudzież uchwały Rady m. z dnia dzisiejszego w sprawie inwestycji Gazowni miejskiej, zaciągnąć na pokrycie kosztów budowy i rozszerzenia Elektrowni miejskiej, tudzież na pokrycie kosztów rozszerzenia Gazowni miejskiej na prosty skrypt dłużny bez zabezpieczenia hipotecznego w Banku krajowym królestwa Galicji i Lodomeryi z W. Ks. krakowskiem 2 pożyczki gminy miasta Krakowa, jako właścicielki Elektrowni, względnie Gazowni miejskiej, spłacalne z funduszków tych zakładów, w takiej wysokości, aby z nich, po potrąceniu wszelkich wydatków i należności, połączonych ze sfinansowaniem pożyczek, osiągnięto w gotówce:

a) Na koszt budowy i rozszerzenia Elektrowni miejskiej sumę łączną . . .	K 3,140.000
b) Na rozszerzenie Gazowni m. sumę łączną	„ 650.000

razem sumę . . . . . „ 3,790.000

a to w 4⁰/₀-wych obligacjach komunalnych Banku krajowego IV-jej emisji, po kursie zaliczalnym o 1/2⁰/₀ niższym od każdego kursu wiedeńskiego „placa“ („Geld“), spłacalne w 44 latach w 88 ratach półrocznych, za opłatą na procent i amortyzację po 2·5⁰/₀ półrocznie czyli po 5⁰/₀ rocznie, tudzież pod innymi warunkami, przewidzianymi w przepisach o udzielaniu przez Bank krajowy pożyczek w obligacjach komunalnych IV. emisji, wydanych przez Wydział krajowy uchwałami z dnia 31. maja 1895 L. 34095, z 11. listopada 1898 L. 68658 i z 6. czerwca 1908 L. 50330.

2. Pożyczki te mają być zrealizowane częściowo w miarę zachodzącej potrzeby faktycznej.

3. Upoważnia się p. Prezydenta miasta do oznaczenia w porozumieniu z Sekcją skarbową Rady m. czasu, kiedy, i kwot częściowych, w jakich pożyczki te mają być zrealizowane.

4. Do podpisania skryptów dłużnych i innych potrzebnych dokumentów, podniesienia waluty pożyczkowej i pokwitowania z jej odbioru imieniem gminy m. Krakowa upoważnia się p. Prezydenta m. tudzież radców miejskich pp.: dra Bronisława Guńkiewicza i dra Stanisława Ponikłę, a ewentualnie w razie przeszkody u którego z tych ostatnich radcę miejskiego p. Henryka Szatkowskiego.

5. Kredyty na rozszerzenie Gazowni i Elektrowni miejskiej przewidziane w programie pożyczki K 23,600.000, zaciągnąć się mającej przez gminę m. Krakowa w myśl ustawy z dnia 26. maja 1908 L. 72. Dz. u. kr., a w szczególności: kwota K 400.000 z sumy K 1,328.000 h 54, wymienionej pod 3) w art. 2-im, tudzież suma K 1,900.000, wymieniona pod 4) w art. 2-im powyższej ustawy — mają być z ogólnej sumy pożyczkowej K 23,600.000 potrącone.

W dyskusji zabierali głos r. m.: dr. Gertler, Birnbaum i Heumann.

R. m. dr. Gertler przedstawił następujący wniosek:

„Upoważnia się Prezydium miasta do ewentualnego zaciągnięcia części tej pożyczki w 4¹/₂⁰/₀ obligacjach, o ile uzyska się przyrzeczenie Banku, że zgadza się w blizkim czasie na konwersję tej pożyczki na 4⁰/₀-wą“.

Po wyjaśnieniu, danem przez Prezydenta, poddany pod głosowanie wniosek Komisji gazowo-elektrycznej i Sekcji II. przyjęto z dodatkiem, proponowanym przez Przewodniczącego, aby do ustępu 4. wniosku na końcu dodać:

„i prof. dra Domańskiego“. (L.339/908/prez.).

Wniosek r. m. dra Gertlera upadł.

Towarzystwo Szkoły Ludowej.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcji IV. i III. wnosi:

Rada miejska zgadza się — w razie przymusowego rozwiązania „Towarzystwa szkoły Ludowej“ — na przejęcie na własność gminy stoł. król. miasta Krakowa całego majątku Towarzystwa i zobowiązuje się używać tego majątku na cele, określone w § 2. statutu, uchwalonego na nadzwyczajnym zgromadzeniu Towarzystwa we Lwowie w dniu 2-gim lutego 1908 r.

W razie gdyby w ciągu lat 10 po rozwiązaniu powstało w Galicji Towarzystwo o tych samych celach, odda gmina miasta Krakowa pozostały majątek temu Towarzystwu na te same cele.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 54.633/08/IV.).

Dar s. p. Łozińskiego dla Muzeum narodowego.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcji IV. i III. wnosi:

I. Rada miejska przyjmuje akt darowizny z daty Lwów 27. kwietnia 1908, mocą którego spadkobiercy s. p. Edmunda Łozińskiego darowują gminie miasta Krakowa z przeznaczeniem dla Muzeum narodowego kolekcję obrazów wartości K 10.000 pod wyrażonymi w tym akcie warunkami.

II. Do podpisania tego aktu imieniem Gminy upoważnia się Prezydenta m., względnie jego zastępcę, tudzież

radców m. pp.: dra Stanisława Domańskiego oraz dra Bronisława Guńkiewicza.

III. Wyraża się serdeczne podziękowanie za ceną darowiznę spadkobiercom ś. p. Edmunda Łozińskiego na ręce dra Augusta Łozińskiego, adwokata we Lwowie.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 42.903/08/IV.).

Przeniesienie Schroniska dla bezdomnych.

Sekretarz Groele imieniem Sekcyi I. i VI. wnosi:

1. Rada miejska postanawia przenieść miejskie schronisko dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta, mieszczące się obecnie w realnościach miejskich pod l. or. 45 i 47 przy ulicy Krakowskiej i l. or. 2, przy ul. Skawińskiej, a to ze względów sanitarnych, złego stanu budynków, wymagających znacznego wkładu, i wreszcie nieodpowiedniego położenia wśród dzielnicy gęsto zamieszkaney.

2. Poleca się Magistratowi, aby wyszukał odpowiedni grunt na pomieszczenie tego zakładu i przedłożył do końca bieżącego roku odpowiednie wnioski.

3. Rada miejska uchwała sprzedać izraelskiej gminie wyznaniowej w Krakowie na publiczne cele tejsze gminy, jak na budowę domu administracyjnego z salą posiedzeń i z biurami dla izraelskiej Rady wyznaniowej, na biura urzędu metrykalnego, na kancelaryę rabinatu, na rozszerzenie szpitala izraelskiego i t. p.:

a) realność lwh. 1421 ks. gr. gminy kat. Kraków (l. or. 45 ul. Krakowska), obejmującą parcelę budowlaną lk. 992, o powierzchni około 151⁰ za cenę po K 100 za 1⁰ wraz z budynkami;

b) realność lwh. 1422 ks. gr. gminy kat. Kraków (l. or. 47. ul. Krakowska), obejmującą parcelę budowlaną lk. 993/2, o powierzchni około 113⁰ za cenę po K 100 za 1⁰ wraz z budynkami;

c) realność lwh. 1432 ks. gr. gminy kat. Kraków (l. or. 2 ul. Skawińska), obejmującą parcelę budowlaną lk. 993/1, o powierzchni około 523⁰ za cenę po K 75 za 1⁰ wraz z budynkami z zastrzeżeniem, że realność narożną lwh. 1421 odda gmina m. Krakowa gminie izraelskiej w fizyczne posiadanie do dnia 1. października 1908 r. — dwie drugie zaś realności t. j. lwh. 1422 i 1432 w lat irzy (wniosek Sekcyi dobroczynnej: „w lat cztery“) — licząc od 1. stycznia 1909 roku.

4. Cenę kupna za realność lwh. 1421 zapłaci gmina izraelska przy podpisaniu kontraktu — cenę zaś kupna realności lwh. 1422 i 1432 przy oddaniu tych realności w fizyczne posiadanie gminy izraelskiej.

Cena kupna za realności lwh. 1422 i 1432 zostanie zainstalowana na tych realnościach bez obowiązku odpłacania procentu.

5. Uzyskaną ze sprzedaży powyższych trzech realności cenę kupna przeznacza się na budowę miejskiego schroniska dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta.

6. Rada miejska sprzedaje wyżej wymienione realności gminie izraelskiej z zastrzeżeniem dla siebie prawa odkupu na wypadek, gdyby gmina izraelska przestała używać tych realności na cele użyteczności publicznej, wymienione wyżej pod 3).

Przy odkupie zapłaci gmina m. Krakowa:

a) za grunt kwotę, przez gminę izraelską zapłaconą, bez procentu;

b) za budynki, na gruncie przez gminę izraelską aż do czasu odkupu wybudowane, cenę, oznaczoną przez szacunek sądowy.

Te prawa Gminy, w ustępie niniejszym (6) zastrzeżone, mają być na realnościach powyższych lwh. 1421, 1422 i 1432 w Krakowie zainstalowane.

7. Gmina izraelska odstąpi gminie m. Krakowa 11⁰ z realności lwh. 1421 i 1432 bezpłatnie dla regulacji ul. Skawińskiej, mianowicie wedle planu Budownictwa miejskiego z 26. czerwca 1907 część, oznaczoną literami e, f, g, (z parceli 993/I. 14 m² = 4⁰ i z parceli 992—25 m² = 7⁰ t. j. razem 11⁰).

8. Koszta kontraktu, stemple do kontraktu, należytość przenośną, koszta instalacji i wszelkie inne koszta, z niniejszą transakcją połączone, ponosi gmina izraelska.

9. Do podpisania kontraktu obok pana Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich pp. Wandalina Beringera i Jana Perosia, a w razie przeszkody u jednego z nich r. m. p. Stanisława Stachowskiego.

W dyskusji r. m. dr. Koy wskazywał potrzebę równoczesnego określenia we wnioskach, gdzie nowy zakład Brata Alberta stanie i na jaką skalę będzie urządzony; przy obecnem bowiem brzmieniu wniosków, zakład Brata Alberta wisi w powietrzu.

Wobec tego czyni Mowca wniosek, aby do końca roku bieżącego przyszedł Magistrat z projektem i kosztorysem, jak zakład Brata Alberta ma być urządzony.

R. m. Bujwid poparł zapatrywanie r. m. dra Koya.

R. m. Dąbrowski podniósł, że cena gruntów i realności, jakie mają być sprzedane gminie żydowskiej, jest za niską i robi wrażenie „darowizny“.

Wiceprezydent Sare twierdził, że wnioski dążą stanowczo do lepszego pomieszczenia zakładu Brata Alberta i w tej mierze odpowiednie projekty będą Radzie przedłożone; Mowca zaznaczył dalej, że nie może być mowy o jakiegokolwiek darowiznie na rzecz gminy żydowskiej, gdyż cenę ustanowiono średnią, jaką należało ustanowić tam, gdzie idzie o cele użyteczności publicznej.

Po dalszych przemówieniach r. m. Lustgartena, Dąbrowskiego, Stanisława Nowaka, Gertlera dr. Rafał Landau wskazał, że na zakupionych gruntach gmina żydowska zamierza rozszerzyć szpital, zbudować administracyjny dom gminny, szpital dla zakaźnych chorób dzieci i tanią kuchnię ludową.

Dalej przemawiali r. m. dr. Julian Nowak i Heumann.

Na wniosek r. m. dra Wasunga dyskusję zamknięto.

Przystąpiono do głosowania.

Ustęp 1. wniosku uchwalono w brzmieniu Sekcyi I. i VI.

Ustęp 2. przyjęto z dodatkiem r. m. dra Koya, aby Magistrat przyszedł do końca b. r. z kosztorysem i projektem, jak zakład Brata Alberta ma być urządzony.

Ustęp 3. uchwalono w brzmieniu Sekcyi I.; wstawiony we wniosku dodatek Sekcyi VI. co do terminu „w lat cztery“ upadł.

R. m. dr. Nowak Julian czyni wniosek, aby dodać przy końcu tegoż ustępu słowa: „W każdym razie nie pierwiej, aż znajdzie pomieszczenie schronisko Brata Alberta“

Dodatek ten uchwalono.

Ustęp 4. przyjęto z dodatkiem r. m. dra Gertlera, aby przy końcu tegoż ustępu zamiast słów: „bez obowiązku opłacania procentu“ zamieścić słowa: „z obowiązkiem opłacania 5% od dnia płatności ceny kupna“.

Ustęp 5. uchwalono.

Ustęp 6. uchwalono.

Ustęp 7., 8., 9. uchwalono. (L. 27389/908/I.).

Nabycie gruntów pod ulicę.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

1. W celu utworzenia nowej ulicy poprzecznej między ulicą Koletek a Bernardyńską nabyć od Konwentu OO. Bernardynów w Krakowie z ich realności lwh 1288 w Krakowie parcelę gr. I. kat. 226/3 (ulica Koletek l. or. 33), mającą 26 sąż. kwadrat., powierzchni, za cenę po 120 kor. za sążeń kwadrat. płatną w 14 dni po zaintabulowaniu Gminy za właścicielkę tej parceli w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu, należytości skarbowe, koszta intabulacji ponosi Gmina m. Krakowa.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się r. m. Wandalina Beringera i dra Adama Bobilewicza, a na przypadek przeszkody u jednego z nich, r. m. Stanisława Drozdowskiego.

4. Cenę kupna pokryć z pożyczki inwestycyjnej II. z kredytu na zakupno gruntów we wschodniej części miasta.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 50865/08/I.).

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

1. W celu otwarcia nowej ulicy na gruntach Harajewiczówki tudzież celem uregulowania ulicy Koletek nabyć od Michaliny z Adamskich Janikowskiej, Teodory Adamskiej, Danieli z Adamskich Neyderowej, Juliana Adamskiego, Zygmunta Adamskiego, Heleny z Adamskich Ciupkowej i Franciszki z Adamskich Rychłowskiej całą ich realność pod I. kat. 32 w Dz. VII (ul. Koletek l. or. 13), w Krakowie położoną lwh. 1287 objętą, za cenę kupna w kwocie 54.000 kor., płatną w 14 dni po zaintabulowaniu Gminy za właścicielkę realności lwh. 1287 w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu, stemple do kontraktu należytość przenosną i koszta intabulacji ponosi Gmina m. Krakowa.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich Stanisława Drozdowskiego i Stanisława Stachowskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich dra Stanisława Domańskiego.

4. Cenę kupna z kosztami nabycia pokryć z II-giej pożyczki inwestycyjnej z kredytu na zakupno gruntów we wschodniej części miasta.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 27.558/07/I.).

Wybór Komisji dyscyplinarnej.

Na wniosek r. m. dra Merza dokonano wyboru 5 członków Komisji dyscyplinarnej w myśl § 57. statutu.

Wybrani zostali proponowani przez wnioskodawcę r. m.: 1) dr. Bobilewicz, 2) Klemensiewicz, 3) dr. Koy, 4) dr. Rosenblatt, 5) Turski. (L. 347/908/prez.).

Park dra Jordana.

Na wniosek r. m. Kosobuckiego dokonano wyboru delegacyi dla spraw parku dra Jordana.

Wybrani zostali proponowani przez wnioskodawcę r. m.: 1) dr. Bandrowski, 2) prof. Bujwid, 3) dr. Domański, 4) Maciowski, 5) Turski. (L. 347/908/prez.).

Muzeum przemysłowe i Instytut dla popierania drobnego przemysłu.

Na wniosek r. m. Turskiego dokonano wyboru Komisji dla Muzeum przemysłowego i delegatów Gminy do kuratoryi Instytutu dla popierania drobnego przemysłu.

Wybrani zostali proponowani przez wnioskodawcę:

a) Do Komisji Muzeum przemysłowego: Prezydent dr. Leo, r. m.: dr. Bandrowski, Kosobucki, Jarra, Maywalt, dr. Nowak Julian, dr. Staniszewski,

b) Na delegatów Gminy do kuratoryi Instytutu dla popierania drobnego przemysłu: prezydent dr. Leo, r. m.: dr. Bandrowski, Kosobucki, dr. Nowak Julian, na zastępców delegatów zaś r. m.: Jarra, Maywalt. (L. 347/908/prez.).

Z powodu spóźnionej pory na wniosek r. m. Kosobuckiego Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o godzinie 8¹/₄ wieczorem i otwiera posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (5. w kad. XV.) z dnia 23. lipca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz Kanenberg.

Radców miejskich obecnych 51.

Radcy miejscy: dr. Bobilewicz, Dattner, dr. Doboszyński, Epstein, Federowicz, Heumann, Jarra, Jawornicki, Judkiewicz, Klemensiewicz, dr. Landau Ignacy, dr. Landau Rafał, dr. Pareński, Porębski, dr. Starzewski, dr. Szarski, dr. Tilles, dr. Wasung, hr. Wodzicki (19) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przed porządkiem dziennym.

Odczytano list wdowy po ś. p. Godzimirze Małachowskim z podziękowaniem Radzie miejskiej za przesłaną kondolencję z powodu śmierci jej ś. p. męża.

Niebezpieczeństwo powodzi.

Przewodniczący podaje do wiadomości Rady, że Krakowowi grozi powódź. Mianowicie wiadomości, jakie nadechodzą z górnego biegu Wisły, są niepomyślne; stan rzeki koło Oświęcimia jest taki, że miastu naszemu zagraża wylew. Rozmiarów jego przewidzieć nie można, ale prawdopodobnym jest, że dzisiejszej nocy niżej położone części miasta (sutereny i piwnice) będą zalane. W sprawie tej u Delegata Namiestnictwa odbyło się zebranie z udziałem przedstawicieli Magistratu. Wszystko, co potrzebne, zarządzone. Na wypadek wylewu mieszkający zagrożeń domów będą delożowani. W Magistracie i Sokole urządować będą stałe pogotowia ratunkowe. Następnie Prezydent oświadcza, że w sprawie grożącej miastu powodzi już przed trzema miesiącami zwrócił się do Ministra dla Galicyi z przedstawieniem, że zabezpieczenie Krakowa od powodzi coraz bardziej jest rzeczą piękną; żądanie to dziś jest tem aktualniejsze.

Prezydent wysłał również pismo do Namiestnictwa z prośbą o przyspieszenie sprawy zabezpieczenia miasta od powodzi

Sprzedż skrawków gruntu miejskiego.

Sekretarz Groele imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Odstąpić Anieli Szymczakowskiej, właścicielce realności I kat. 106 Dz. VI lwh. 1196 w Krakowie celem przydzielenia do tej realności kawałek gruntu miejskiego z parceli gr I. kat. 947/18, między realnością Szymczakowskiej a linią regulacyjną ulicy Aryańskiej położony, o powierzchni około 48 sąż. kwadrat. za cenę po 80 kor. za sążeń kwadratowy, płatną przy podpisaniu kontraktu.

2 Koszta wszelkie, z tym interesem połączone, jak wszelkie należitości skarbowe, ponosi p. Aniela Szymczakowska

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się r. m. Stanisława Drozdowskiego i Stanisława Stachowskiego, a na wypadek przeszkody u jednego z nich r. m. Wandalina Beringera.

Przyjęto bez rozpraw (L 25721/08/L.)

Sekretarz Groele imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1 Sprzedać pani Zofii z Bobrzyńskich Szwarzenberg-Czernowej, właścicielce realności I kat. 102 Dz V. lwh. 968 w Krakowie skrawek gruntu miejskiego, z parceli I k 2467/1 lwh. 1783 w Krakowie wydzielić się mający, między realnością I kat. 102 Dz V. (Rynek kleparski I or 2) a linią regulacyjną Rynku kleparskiego położony, o powierzchni 103 mtr. kwadr. czyli 286 sąż kwadrat, do realności I kat. 102 Dz. V. ze względów regulacji Rynku kleparskiego przydzielić się mający, za cenę po 110 kor. za jeden sążeń kwadrat., płatną przy podpisaniu kontraktu.

2 Koszta wszelkie powyższego interesu poniesie wyłącznie nabywczyni p. Zofia z Bobrzyńskich Szwarzenberg-Czernowa

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta m. upoważnia się r. m. dra Stanisława Domańskiego i dra Adama Bobilewicz, a na przypadek przeszkody u jednego z nich r. m. Wandalina Beringera.

Nad wnioskiem tym rozwinęła się dłuższa dyskusja:

R. m. Nowak Stanisław domaga się, aby p. Czernowa zapłaciła większą kwotę, i proponuje 200 kor. za sążeń kwadratowy.

R. m. Daszyński zgłasza wniosek, aby sprawę jeszcze raz odesłać do Sekoyi, bo skrawek ten grunt może się Gminie przydać; tak tania sprzedaż jest marnotrawieniem dobra gminnego

Wiceprezydent Sare wykazuje, że mały ten kawałek gruntu Gminie się na nic nie przyda; można go nie sprzedawać, ale gdy się sprzedaje, należy go dać tylko w ręce p. Czernowej, której realność tam stoi.

Przemawiali następnie za wnioskiem Sekoyi r. m. Beringer, dr. Domański i Drozdowski.

R. m. dr. Gross sądzi, że w wypadku tym należy stosować zasady kupieckie i cenę odpowiednio do panujących w mieście stosunków podwyższyć.

R. m. dr. Staniszewski uważa podwyższenie cen w wypadkach, gdy idzie o sprzedaż skrawków gruntu dla celów regulacyjnych, za rzecz niebezpieczną — z tego

powodu, że często Gmina jest w tem położeniu, że musi skrawki takie nabywać na cele regulacji ulic i że Gmina sama, gdyby wprowadziła zasady kupieckie przy podobnych sprzedażach, mogłaby być z drugiej strony narażoną na daleko znaczniejsze wydatki przy podobnych zakupach. Tu jednak o wartości gruntu nie może być mowy, skoro niema konkurencji i nikt inny prócz p. Czernowej o kupno się nie zgłosi.

W głosowaniu wniosek Sekoyi I. przyjęto. (L. 21023/08/L.)

Wniosek r. m. Daszyńskiego upadł

Sekretarz Groele, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Zgromadzeniu XX. Misyonarzy w Krakowie odstąpić z grunt. parceli miejskiej I kat. 2402 (ulica św. Gertrudy) lwh 1783 w Krakowie celem przydzielenia do realności XX. Misyonarzy lwh. 1261 skrawek gruntu do linii regulacyjnej ul św. Gertrudy, na planie lit. a. b. c. d. e. f. g. i kolorem zielonym oznaczony, o powierzchni 245 m² czyli 682 sążni² za cenę po 160 kor. za 1°□, płatną przy podpisaniu kontraktu, i ze względu na prośbę XX. Misyonarzy, którzy chcą zaraz przystąpić do budowy, oddać ten grunt zaraz po odebraniu za niego zapłaty.

2 Wszelkie koszta, z tym interesem połączone, ponosi Zgromadzenie XX. Misyonarzy.

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta miasta, upoważnia się r. m. Wandalina Beringera i Piotra Kosobuckiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich, r. m. Stanisława Drozdowskiego.

Bez dyskusji przyjęto. (L. 56087/08/L.)

Linia regulacyjna przed „Wenecją“.

Sekretarz Grzybała imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Reasumuje się uchwałę Rady m. z dnia 10. marca 1898 r., o ile uchwałą tą ustanowiono linię regulacyjną dla ulicy na starem korycie Młynówki przed „Wenecją“ od ulicy Garncarskiej do nowej ulicy prostopadłej do ulicy Żabiej, a natomiast zatwierdza się linię regulacyjną, jak na planie Budownictwa miejskiego z dnia 9 marca 1908 r. literami *m n* oznaczony.

Po wyjaśnieniu, udzielonem r. m. drowi Koyowi, wniosek Sekoyi I. przyjęto. (L. 17728/08/prez.)

Dalsza dobudowa ratusza. Domy robotnicze.

Starszy inspektor Budownictwa Rzymkowski, uzasadniając sprawę budowy skrzydła Magistratu i ilustrując rzecz na planach, imieniem Sekoyi I. wnosi:

1. Rada miejska uchwała dalszą dobudowę gmachu Magistratu według szkiców Budownictwa miejskiego z dnia 22. lipca 1908 roku kosztem maksymalnym wraz z urządzeniem wewnętrznym 600.000 kor.

2. Wzywa się Magistrat, aby na najbliższym posiedzeniu Rady miejskiej przedłożył wnioski co do użycia funduszków na przebudowę potrzebnych, przy uwzględnieniu szczegółowych planów i kosztorysów, które należy równocześnie przedłożyć Radzie miejskiej do zatwierdzenia.

3. Upoważnia się Prezydium miasta do bezzwłocznego rozpoczęcia burzenia skrzydeł Magistratu, przebudować się mających.

R. m. Uderski ubolewa, że tak ważna rzecz przychodzi niejako w drodze nagłej, a przecież chodzi o wydatek przeszło półmilionowy i Rada powinna była mieć możność gruntowniejszego zastanowienia się nad sprawą. Przy tej sposobności wyraża Mowca zdziwienie, że inna ważna sprawa od lat czterech zalega ciągle jeszcze w sferze mglistych projektów, a mianowicie budowa tanich domów robotniczych. Mowca domaga się usilnie, aby Prezydium sprawę ujęło energicznie w swe ręce.

Prezydent miasta podnosi, że sprawą przebudowy Magistratu od kilku miesięcy zajmuje się Sekcyja; gdyby jej teraz nie załatwiono, straciłoby się 2-miesięczny czas letni, w którym wiele zrobić można. Co do domów robotniczych, Prezydent polecił inż. Bandurkiemu wyszukanie gruntów na dwa domy, szkice są już gotowe, grunta (na Grzegórkach) upatrzone i w październiku sprawa przyjdzie przed Radę. Prezydent objaśnia dalej, że sprawę tę umieścił na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia dlatego, że już w jesieni Sejm może uchwalić przyłączenie sąsiednich gmin do Krakowa, wobec czego agendy Magistratu w najbliższym czasie znacznie się powiększą.

R. m. dr. Rosenblatt podnosi, że kwestya tak znacznego wydatku powinna być gruntowniej rozważona. Mowca przestrzega przed robieniem tak znacznych wydatków. Dawniej nad wydatkiem kilkunastu tysięcy Rada więcej się zastanawiała, niż teraz nad wydatkiem milionowym. Mowca pragnąłby wiedzieć, ile do tego czasu z pożyczki miejskiej wydano na inwestycje, ile na pokrycie długów i jaką sumą, pozostała z owej pożyczki, Gmina jeszcze rozporządza.

R. m. dr. Gertler wskazuje, że w Krakowie brak sali na zgromadzenia, odczyty, zebrania, o czym należy pamiętać przy przebudowie Magistratu. Mowca zgłasza wniosek następujący:

„Wzywa się Magistrat, aby przy przebudowie gmachu Magistratu postarał się o wielką salę na zgromadzenia publiczne i odczyty.“

R. m. Kosobucki sądzi, że może należałoby przebudowę inaczej przeprowadzić, mianowicie w ten sposób, ażeby uzyskać nową ulicę wzdłuż Magistratu do ul. Poselskiej. Mowca zgłasza następujący wniosek:

„Rada miejska prosi Prezydenta, aby poczynił starania o otwarcie ulicy wzdłuż budynku Magistratu do ulicy Poselskiej.“

Prezydent odpowiada r. m. Kosobuckiemu, że kosztowałyby to 300.000 kor., bo musiano by zakupić wikańkę i dwie oficyny.

R. m. Turski wskazuje, że przebudówki i zakupna starych gmachów (jak dom Larysza) kosztowałyby Gminę 1½ miliona koron, a tyle wydalibyśmy byli na nowy ratusz przy pl. św. Ducha, pozostając nadal w posiadaniu obecnego gmachu Magistratu (wartości pół miliona kor.).

R. m. Daszyński popiera wywody r. m. Kosobuckiego.

R. m. Beringer broni wniosków Sekcyi

R. m. dr. Gross popiera wnioski Sekcyi.

Wiceprezydent Sare przedstawia szereg argumentów przeciw otwarciu ulicy przed Magistratem.

Przemawiali jeszcze r. m. dr. Gertler, r. m. Kosobucki i Referent, który odpowiadał na podniesione zarzuty.

W głosowaniu przyjęto wniosek Sekcyi I.

Wnioski r. m. dra Gertlera i Kosobuckiego przyjęto w formie rezolucyi. (L. 62390/08/B, 63363/08/B, 63364/08/B).

Uprawa wikliny na gruntach miejskich

Sekretarz Groele imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada miejska zezwala na zaprowadzenie kultury wikliny szlachetnej na gruntach miejskich, w Dąbiu i na Bielanych położonych, o ile się te grunta do tego celu nadają — kosztem 950 kor. od jednego hektara i to częściowo przez szereg lat.

Na zaprowadzenie kultury wikliny na 5-ciu hektarach w Dąbiu w bieżącym roku przyznaje się kredyt dodatkowy 4750 kor. dla Dz. II. 2 f tegorocznego budżetu.

Po wyjaśnieniu, którego udzielił Sprawozdawca r. m. Uderskiemu, wniosek przyjęto (L. 24209/08/I).

Wzajemne pretensye Rządu i Gminy.

R. m. dr. Koy imieniem Sekcyi III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do komisji dla przeprowadzenia rokowań ugodowych z c. k. Delegatem Namiestnika w Krakowie w sprawie wzajemnych pretensyi c. k. Rządu i gminy miasta Krakowa o zwrot wydatków za sprawowanie jurysdykcji w ciężkich przestępstwach policyjnych za okres czasu od 1. listopada 1849 do 31. października 1855 i o zwrot wydatków za sprawowanie policyi miejscowej, Rada miejska powołuje obok dotychczasowych członków komisji r. m. dra Koya i dra Guńkiewicza jako członka trzeciego r. m. Hałatkiewicza.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 93709/07/III).

Wybory do Izby handlowej i przemysłowej.

Sekretarz dr. Nowicki imieniem Prezydium wnosi:

Odnosnie do pisma c. k. Namiestnictwa z dnia 20. maja 1908 r. L. III. 4225/55/C/39 — Rada miejska wyznacza do komisji wyborczej, mającej przeprowadzić wybory uzupełniające do krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej w dniu 31. grudnia 1908 r. m. Józefa Jawornickiego, a jako zastępcę r. m. Wiktora Suskiego.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 60615/08/IIIa).

Kredyt dodatkowy.

Sekretarz dr. Nowicki imieniem Sekcyi II. wnosi:

Na pokrycie wydatków, wynikłych z dostarczenia potrzebnych sprzętów dla c. k. Sądu przemysłowego w Krakowie, przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 735 kor. 98 hal. do Dz. XIV. poz. 9. budżetu 1908 r.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 52007/08/IIIa).

Budynki około kościołka św. Idziego.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad protestami przeciw uchwale Rady m z dnia 19. października 1905 r., postanawiającej zburzenie domostw około kościoła św. Idziego, przechodzi się do porządku dziennego i poleca się Magistratowi, aby jak najrychlej wykonał powyższą uchwałę i zarządził zburzenie tych domostw.

R. m. Peroś zgłasza wniosek mniejszości:
Rada miejska uchwali!

„Wstrzymuje się wykonanie uchwały z dnia 19. października 1905 r i uprasza się p. Prezydenta miasta, aby po przeprowadzeniu pertraktacji z konwentem OO. Dominikanów przed-tawił wnioski, dążące do utrzymania i odrestaurowania domostw, stanowiących okolenie kościoła św. Idziego“.

R. m. ks. Krupiński prostuje krążące po mieście pogłoski, jakoby konwent Dominikanów chciał domostwa zburzyć, a Magistrat chciał je zachować. Dominikanie w swoim czasie chcieli domostwa te odrestaurować, ale Magistrat na to się nie zgodził, oświadczając, że domostwa te kupi, aby je zburzyć i otworzyć widok na Wawel. Istotnie Rada tak uczyniła i kontrakt odpowiedni zawarła; zburzenie domostw stało się warunkiem kontraktu. Konsystorz stoi na tem stanowisku, druga władza, zatwierdzająca uchwałę Rady, t. j. Wydział krajowy, również to samo objawił zapatrywanie. Skoro władze kontrakt ten zatwierdziły, konwent Dominikanów nie ma już prawa zwolnienia Gminy od obowiązku zburzenia domostw około kościoła św. Idziego i w razie niedotrzymania kontraktu musiałby wystąpić z procesem. Mowca krytykuje opinie różnych konserwatorów, sprzeczne z sobą i zmieniające się co pewien czas co do wartości artystycznej domostw koło kościoła św. Idziego. Z całej sprawy może się jednak znaleźć wyjście i Mowca może publicznie przedstawić to, co mu powiedział Przeor OO. Dominikanów. Oświadczył on, że jeżeli domostwa przy kościele św. Idziego mają być utrzymane, to może się to stać jedynie pod tym warunkiem, że domostwa te wrócą w posiadanie konwentu OO. Dominikanów.

R. m. Peroś wobec oświadczenia ks. Krupińskiego zgłasza następujący wniosek odraczający y:

„Ze względu na deklarację, złożoną na dzisiejszem posiedzeniu imieniem konwentu OO. Dominikanów przez r. m. ks. Krupińskiego, co zmienia obecną sytuację, czynię wniosek, aby Rada miejska odroczyła dzisiejszą decyzję i odesłała napowrót sprawę do Magistratu w celu przeprowadzenia rokowań z OO. Dominikanami“.

R. m. dr. Nowak Julian popiera wniosek r. m. Perosia.

R. m. dr. Koy odpiera zarzut, przebijający z przemówienia ks. Krupińskiego, jakoby Rada i Magistrat, jako kontrahenci, niezupełnie lojalnie podtrzymywali zakreszone kontraktem warunki.

R. m. Kosobucki wskazuje na sprzeczności, jakie się ujawniły przy sprawie domostw koło kościoła św. Idziego. Przed kilkunastu laty konserwatorzy i znawcy stwierdzili, że domostwa te nie mają żadnej wartości; dziś, gdy Rada, opierając się na ich zdaniu, uchwaliła domostwa zburzyć, twierdzą, że to są budynki o wielkiem znaczeniu architektonicznym. Mowca godzi się ze zdaniem, aby budynki utrzymać, i stawia wniosek następujący:

„Rada miejska uchwałę odstąpić kupioną realność obok kościoła św. Idziego OO. Dominikanom i oddać im ją pod warunkiem, że budynki te doprowadzą do pierwotnej całości, a przy układach z nimi żądać zwrotu zapłaconej im kwoty“.

R. m. dr. Staniszewski protestuje przeciw głosom publicznym, jakoby Rada m. Krakowa uprawiała wandalizm a radcy byli „burzymurkami“. W tej sprawie Rada zajęła stanowisko ściśle prawne, bez oglądania się

na estetykę. Innego zresztą stanowiska zająć nie mogła wobec tego, że posiada kontraktem ręce związane. Jeżeli mamy przystąpić do dyskusji, czy budynki burzyć, czy nie, musimy postarać się o rozwiązanie rąk. Należy wdrożyć rokowania i wtedy możemy dojść do sądu, że należy budynki zburzyć, lub że nie należy ich burzyć; dziś dyskusja w tym kierunku jest bezprzedmiotową. Mowca popiera wniosek odraczający r. m. Perosia.

R. m. dr. Gertler podnosi, że rozstrzygającym momentem wedle kontraktu jest cel, w jakim Gmina zakupiła budynki, t. j. otwarcie widoku na zamek i utworzenie nowego placu. Jeżeli dzisiaj opinia co do celu się zmieniła, to Gmina budynków nie potrzebuje i można je zwrócić OO. Dominikanom, aby oni budynki odrestaurowali. Jeżeli więc ks. Krupiński powiada, że Dominikanie może obejmą napowrót budynki, to należy się z nimi porozumieć. Gdyby do porozumienia nie przyszło, to wedle treści kontraktu i głównego jego założenia (choć wyraźnego warunku rozwiązującego nie zawiera), należy bezwarunkowo budynki zburzyć.

R. m. dr. Fierich, jako referent sekcji prawniczej, badał ten kontrakt i sądzi, że możnaby napotkać na pewne wskazania, że Gmina nie jest obowiązana do burzenia domostw. Jeżeli się jednak uwzględni historję całej sprawy i przebieg rokowań, musi się stwierdzić, że Gmina lojalnie jest zobowiązana do zburzenia domostw. Oświadczenie jednak ks. Krupińskiego nadaje całej sprawie bieg zupełnie inny. Można domostw nie burzyć, ale pod warunkiem zwrócenia ich konwentowi OO. Dominikanów. Mowca z projektem się zgadza i dlatego popiera wniosek odraczający r. m. Perosia.

R. m. Maywald wskazuje, że należy wykonać uchwałę Rady i zburzyć domostwa, a to z tego powodu, że nowe rokowania z konwentem OO. Dominikanów przeciągnąć się mogą czas dłuższy, a wtedy zajdzie wprost niebezpieczeństwo zaważenia się tych domostw.

Przemawiali następnie r. m. dr. Nowak Julian, Tur ski i dr. Koy.

R. m. Sulikowski wnosi:

„Stare rudery koło kościółka św. Idziego odfotografować ku wiecznej pamięci, a potem je zburzyć ze względu na bezpieczeństwo publiczne, o ileby się OO. Dominikanie nie zgodzili na odbudowanie“.

R. m. dr. Bandrowski wskazuje, że sprawa trwa 25 lat, bo intencje sięgają roku 1883. Intencją Rady było, aby budynki te, zdaniem ówczesnych znawców nie były warte, zburzyć i otworzyć widok na Wawel. Teraz jest kwestya, czy trwamy w tem przekonaniu, że te budynki nie mają wartości, czy też zmieniliśmy przekonanie i dziś twierdzimy, że one wartość posiadają. To powinno być rozstrzygnięciem i powinniśmy się oświadczyć za tem lub owem. Wniosek o odroczenie sprawy sprowadzi dalsze rokowania o rzecz, co do której może rokowania staną się bezprzedmiotowymi, bo budynek zawali się. Mowca jest zdania, że należy wykonać uchwałę Rady i domostwa zburzyć. Wkońcu stwierdza Mowca, że klub demokratyczny w sprawach takich, jak obecna, członkom swoim zostawia zupełną swobodę przemawiania i głosowania.

R. m. dr. Nowak Julian wzywa do uszanowania zabytku i w obszernym wywodzie przedstawia głosy różnych instytucji, protestujących przeciw uchwale o zburzeniu.

Prezydent wskazuje, że rokowania z konwentem Dominikanów o uszanowanie zabytku trwały bardzo długo i nie doprowadziły do rezultatu. O ile dzisiejszy przeor na innym stoi stanowisku, a Rada uchwali nawiązać z nim rokowania, Magistrat zastosuje się do tego.

Po zamknięciu dyskusji przystąpiono do głosowania imiennego na wniosek r. m. dra Juliana Nowaka, poparty przez 12 radców miejskich.

W głosowaniu 25 przeciw 12 głosom uchwalono wniosek odraczający r. m. Perosia. Za wnioskiem r. m. Perosia głosowali r. m.: Beringer, Bialik, Birnbaum, Dębicki, Drozdowski, dr. Fierich, dr. Gertler, Igliecki, dr. Jaworski, Kosobucki, dr. Koy, ks. Krupiński, dr. Lustgarten, Margulies, dr. Nowak Julian, dr. Pareński, Peroś, dr. Ponikło, Sare, Sędzimir, Stachowski, dr. Staniszewski, Szatkowski, Turski, Wachtel i Wolny; przeciw r. m.: dr. Bandrowski, Bujwid, dr. Domański, dr. Gross, Konopiński, dr. Krongold, Maywalt, dr. Merz, Miedniak, Nowak Stanisław, dr. Petelenz i Rittermann. Wstrzymał się od głosowania r. m. Dąbrowski. (L. 26 220/07/I.).

Wnioski r. m. Kosobuckiego i Sulikowskiego upadły.

Z powodu pory późniejszej Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 10 wieczorem.

Skład Sekcyj i Komisyj Rady m.*)

Sekcja ekonomiczna I.

1) Beringer, 2) Bialik, 3) Dąbrowski, 4) Dębicki, 5) dr. Domański, 6) Drozdowski, 7) Igliecki, 8) Jarra, 9) Judkiewicz, 10) Kosobucki, 11) dr. Lustgarten, 12) Maywalt, 13) dr. Merz, 14) Peroś, 15) Schmelkes, 16) Suski, 17) Turski, 18) Uderski.

Sekcja skarbowa II.

1) Birnbaum, 2) Dattner, 3) dr. Doboszyński, 4) Federowicz, 5) dr. Gross, 6) dr. Guńkiewicz, 7) Heumann, 8) Mendelsburg, 9) dr. Ponikło, 10) Schwarz, 11) Sędzimir, 12) Staniszewski, 13) Szatkowski, 14) hr. Wodzicki.

Sekcja prawniczo-przemysłowa III.

1) Dr. Bobilewicz, 2) Daszyński, 3) dr. Fierich, 4) dr. Gertler, 5) Hałatkiewicz, 6) dr. Jaworski, 7) Klemensiewicz, 8) dr. Koy, 9) dr. Landau Ignacy, 10) dr. Meisels, 11) Porębski, 12) dr. Rosenblatt, 13) dr. Starzewski, 14) Wachtel.

Sekcja szkolna IV.

1) Dr. Bandrowski, 2) Bujwid, 3) ks. Krupiński, 4) Maciołowski, 5) dr. Nowak Julian, 6) Nowak Stanisław, 7) dr. Landau Rafał, 8) Konopiński, 9) Stachowski, 10) Sulikowski, 11) dr. Tilles, 12) dr. Wasung.

Sekcja V. (Wojskowa) i Sekcja VI. (Dobroczynna).

1) Epstein, 2) Godziński, 3) Jawornicki, 4) dr. Krongold, 5) Miedniak, 6) Margulies, 7) dr. Pareński, 8) dr. Petelenz, 9) Ritterman, 10) Sołtysik, 11) Wolny.

Komisja administracyjna.

1) Beringer, 2) Bialik, 3) dr. Domański, 4) Judkiewicz, 5) dr. Ponikło, 6) Wachtel, 7) dr. Doboszyński, 8) dr. Guńkiewicz, 9) dr. Landau Ignacy, 10) dr. Wasung.

Komisja archiwalna.

1) Dębicki, 2) dr. Fierich, 3) Hałatkiewicz, 4) dr. Ponikło, 5) dr. Rosenblatt.

Komisja emerytalna.

1) Klemensiewicz, 2) dr. Starzewski.

Komisja gazowo-elektryczna.

1) Beringer, 2) Dattner, 3) dr. Doboszyński, 4) dr. Domański, 5) Epstein, 6) Federowicz, 7) Godziński, 8) Jarra, 9) Jawornicki, 10) Judkiewicz, 11) Kosobucki, 12) dr. Landau Ignacy, 13) Maywalt, 14) Peroś, 15) dr. Rosenblatt, 16) Schwarz, 17) dr. Starzewski, 18) Szatkowski, 19) Turski, 20) Uderski, 21) Wachtel.

Komisja plantacyjna.

1) Dr. Bobilewicz, 2) Bujwid, 3) Dębicki, 4) dr. Domański, 5) Jawornicki, 6) Judkiewicz, 7) Klemensiewicz, 8) Konopiński, 9) dr. Krongold, 10) dr. Meisels, 11) Miedniak, 12) Nowak Stanisław, 13) dr. Ponikło, 14) Schwarz, 15) Sołtysik, 16) Stachowski.

Komisja teatralna.

1) Dr. Doboszyński, 2) Szatkowski

Komisja sanitarna.

Z Rady:

1) Bujwid, 2) dr. Domański, 3) dr. Krongold, 4) dr. Lustgarten, 5) dr. Nowak Julian, 6) dr. Pareński, 7) dr. Ponikło.

Z poza Rady:

1) Dr. Bielański, 2) dr. Browicz, 3) dr. Kostanecki, 4) dr. Łazarski, 5) dr. Pilz.

Komisja statystyczna.

1) Dr. Domański, 2) dr. Fierich, 3) dr. Landau Ignacy, 4) dr. Ponikło, 5) dr. Wasung.

Komisja dla przemysłów koncesyonowanych.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) Bialik, 4) Birnbaum, 5) dr. Bobilewicz, 6) Dattner, 7) dr. Doboszyński, 8) Federowicz, 9) dr. Gertler, 10) Godziński, 11) dr. Guńkiewicz, 12) Heumann, 13) Kosobucki, 14) dr. Koy, 15) dr. Landau Rafał, 16) Miedniak, 17) Turski.

Komisja inwestycyjna.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) dr. Bobilewicz, 4) Dattner, 5) Daszyński, 6) Dębicki, 7) dr. Doboszyński, 8) dr. Domański, 9) Drozdowski, 10) Epstein, 11) Federowicz, 12) dr. Gertler, 13) dr. Gross, 14) Igliecki, 15) Jarra, 16) Judkiewicz, 17) Kosobucki, 18) dr. Landau Ignacy, 19) Maciołowski, 20) Maywalt, 21) dr. Meisels, 22) dr. Merz, 23) dr. Pareński, 24) Peroś, 25) dr. Rosenblatt, 26) Sulikowski, 27) Stachowski, 28) dr. Staniszewski, 29) Turski, 30) Uderski, 31) Wachtel, 32) dr. Wasung, 33) Wolny.

*) Załącznik do protokołu obrad Rady miejskiej z 4. czerwca 1908, tam też (str. 116 w tym numerze) podane są zmiany.

Komisya Muzeum Narodowego.

Prezydyum m. i 3 członków:

1) Dr. Domański, 2) dr. Nowak Julian, 3) dr. Wasung.

Z poza Rady 19 członków.

Kwestorowie Rady miejskiej.

1) Dębicki, 2) Godziaki.

Kuratorya Wyższej szkoły handlowej.

1) Federowicz, 2) dr. Leo, 3) dr. Staniszewski.

Komisya wodociągowa.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) Bialik, 4) Birnbaum, 5) Bujwid, 6) dr. Doboszyński, 7) Federowicz, 8) Godziaki, 9) Heumann, 10) Jarra, 11) Jndkiewicz, 12) Kosobucki, 13) dr. Krongold, 14) dr. Lustgarten, 15) Maywalt, 16) Margulies, 17) Miedniak, 18) dr. Pareński, 19) dr. Ponikło, 20) Porębski, 21) Rittermann, 22) Stachowski, 23) Turski, 24) Uderski.

Komisya węglowa.

1) Beringer, 2) Daszyński, 3) Dąbrowski, 4) Dębicki, 5) Drozdowski, 6) dr. Gross, 7) Hałatkiewicz, 8) Kosobucki, 9) dr. Landau Rafał, 10) dr. Meisels, 11) Miedniak, 12) dr. Ponikło, 13) Porębski, 14) Rittermann, 15) Schwarz, 16) Stachowski, 17) dr. Starzewski

Komisya kanałów wodnych splawnych.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) Birnbaum, 4) Daszyński, 5) Dattner, 6) dr. Doboszyński, 7) Federowicz, 8) dr. Gertler, 9) Heumann, 10) Jawornicki, 11) Judkiewicz, 12) dr. Koy, 13) dr. Landau Ignacy, 14) Maywalt, 15) dr. Merz, 16) dr. Petelenz, 17) Peroś, 18) dr. Ponikło, 19) Schmelkes, 20) Sulikowaki, 21) dr. Staniszewski, 22) dr. Starzewski, 23) dr. Tilles, 24) Turski, 25) Uderski, 26) Wachtel, 27) hr. Wodziaki

Komisya rekursowa.

1) Beringer, 2) dr. Bobilewicz, 3) Drozdowski, 4) dr. Fierich, 5) dr. Guńkiewicz, 6) dr. Jaworski, 7) Maywalt, 8) dr. Meisels, 9) dr. Nowak Julian, 10) Peroś, 11) dr. Rosenblatt, 12) Sare, 13) Stachowski, 14) dr. Staniszewski, 15) dr. Tilles, 16) Turski, 17) Uderski, 18) dr. Wasung.

Urząd okręgowy pośrednictwa w pracy.**A. Zjazd delegatów:**

1) Dębicki, 2) Godziaki, 3) Konopiński, 4) Kosobucki, 5) dr. Landau Rafał, 6) Rittermann.

Zastępcy:

1) Maciołowski, 2) Suski.

B. Wydział zawiadowczy:

1) Dębicki, 2) Kosobucki.

Zastępcy:

1) Maciołowski, 2) Suski.

Komisya statutowa.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) dr. Bobilewicz, 4) Daszyński, 5) Federowicz, 6) dr. Gertler, 7) dr. Gross,

8) dr. Jaworski, 9) Klemensiewicz, 10) Kosobucki, 11) dr. Landau Ignacy, 12) dr. Landau Rafał, 13) dr. Ponikło, 14) dr. Rosenblatt, 15) dr. Staniszewski, 16) dr. Starzewski.

Komisya tramwajowa.

1) Beringer, 2) Dattner, 3) Dębicki, 4) dr. Domański, 5) Federowicz, 6) dr. Fierich, 7) dr. Gertler, 8) dr. Gross, 9) dr. Landau Rafał, 10) dr. Rosenblatt, 11) dr. Starzewski, 12) Turski.

Komisya gruntów pofortyfikacyjnych.

1) Beringer, 2) Dąbrowski, 3) Drozdowski, 4) Federowicz, 5) dr. Guńkiewicz, 6) Kosobucki, 7) dr. Landau Ignacy, 8) dr. Landau Rafał, 9) Maywalt, 10) dr. Nowak Julian, 11) Peroś, 12) dr. Staniszewski, 13) Turski, 14) Uderski.

Komisya jubileuszowa 60-letnich rządów cesarza.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) dr. Bobilewicz, 4) Dattner, 5) dr. Doboszyński, 6) dr. Domański, 7) Federowicz, 8) Hałatkiewicz, 9) Iglieki, 10) Kosobucki, 11) ks. Krupiński, 12) dr. Landau Ignacy, 13) Maciołowski, 14) dr. Nowak Julian, 15) dr. Pareński, 16) Schwarz, 17) dr. Tilles, 18) hr. Wodziaki.

Komisya drogowo-kanałowa.

1) Beringer, 2) Drozdowski, 3) Godziaki, 4) Kosobucki, 5) Maywalt, 6) dr. Merz, 7) Peroś, 8) Rittermann, 9) Turski, 10) Uderski.

Komisya dla rozszerzenia granic Krakowa.

1) Beringer, 2) Bialik, 3) dr. Bobilewicz, 4) Daszyński, 5) Dattner, 6) Dąbrowski, 7) dr. Doboszyński, 8) Federowicz, 9) dr. Gertler, 10) dr. Gross, 11) dr. Guńkiewicz, 12) Hałatkiewicz, 13) Jarra, 14) Judkiewicz, 15) Kosobucki, 16) dr. Landau Ignacy, 17) Miedniak, 18) Peroś, 19) Stachowski, 20) dr. Staniszewski, 21) dr. Starzewski, 22) dr. Tilles, 23) Uderski, 24) dr. Wasung.

Komisya drożyniana.

1) Bialik, 2) Daszyński, 3) Dąbrowski, 4) Dębicki, 5) dr. Gross, 6) Jarra, 7) Kosobucki, 8) dr. Landau Ignacy, 9) dr. Landau Rafał, 10) Miedniak, 11) Nowak Stanisław, 12) dr. Ponikło, 13) Rittermann, 14) Schwarz, 15) dr. Starzewski, 16) Suski, 17) Wolny.

Delegat do kraj. Związku turystycznego.

Dr. Ponikło.

Wydział miejscowy dla przemysłowych szkół uzupełniających.

1) Kosobucki, 2) Nowak Stanisław, 3) Sołtysik, 4) Sulikowski

Delegaci do c. k. Rady szkolnej okręgowej.

1) Dr. Bandrowski, 2) dr. Domański, 3) dr. Landau Rafał.

Delegaci do podpisywania kontraktów najmu, dzierżawy, dostaw etc., które Prezydent m. na mocy statutu m. zawiera imieniem Gminy.

1) Dr. Bobilewicz, 2) dr. Gertler, 3) dr. Guńkiewicz, 4) Iglieki, 5) dr. Landau Rafał.

